

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Gra nie tylko dla lekarzy
| s. 3

Miejsce do zabawy i wypoczynku
| s. 6

Wzdłuż Łucyny
| s. 7

Chcą oszczędzać. Zlikwidują klasy dziewiąte?

„Ciąg dalszy kabaretu” – tak jeden z naszych rozmówców skomentował pomysł likwidacji klas dziewiątych w szkołach podstawowych. Władze Republiki Czeskiej ponownie go rozważają.

Z takim pomysłem wystąpił syn prezydenta RC, Václav Klaus junior. Jest on nie tylko dyrektorem praskiego gimnazjum PORG, ale obecnie także doradcą ministra szkolnictwa, młodzieży i kultury fizycznej, Josefa Dobeša. Klaus powiedział, że chodzi nie tylko o skrócenie okresu nauki, ale likwidacja „dziewiątek” przede wszystkim przyniosłaby znaczne oszczędności. – Dałoby to nawet kilka miliardów koron. Między innymi dlatego, można by zwolnić najłabszych nauczycieli. A uczniom ten rok na pewno by nie brakował – powiedział dziennikarzom Klaus junior.

Z argumentami doradcy ministra szkolnictwa nie zgadzają się zaolziańscy nauczyciele. – To kolejna głupota, nawet nie mam chęci cegokolwiek komentować. Jest to tylko głupi pomysł doradcy ministra. Uważam za zupełny nonsens likwidowanie czegoś, co się sprawdziło, co funkcjonuje, tylko dlatego, że w budżecie państwa jest mało pieniędzy. Niech więc zostawią tylko trzy klasy, gdzie nauczymy dzieci pisać, czytać, liczyć, a resztę niech sobie sami znajdą w internecie, będzie tanio... Jestem zdania, że trzeba raczej oddalić moment, kiedy dziecko decyduje o swoim dalszym życiu. Jak może 14-latek wiedzieć, co chce robić w życiu? Dziewiąta klasa jest jak najbardziej potrzebna. Chociaż między 8. i 9. klasą jest tylko rok, to właśnie przez ten okres dziecko bardzo szybko dojrzewa i ten rok mu bardzo wiele daje. Nie można w tym szkolnictwie wciąż eksperymentować, jest to już naprawdę męczące – powiedziała nam Barbara David, dyrektor PSP w Cierlicku i prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC.

Podobnie uważa Małgorzata Rakowska, emerytowana dyrektor szkoły w Gnojniku i była prezes TNP. – Zaoszczędzić można w szkolnictwie gdzie indziej, a nie likwidując dziewiąte klasy. Państwo chce mieć przeciętne ludzi wykształconych, dlatego nie można skracać czasu nauki. Materiał jest tak rozłożony na te dziewięć klas, żeby dziecko naprawdę zdobyło jak najwięcej informacji. W związku z rozwojem techniki trzeba dzieciom przekazać sporo wiadomości, a to wymaga czasu. **Ciąg dalszy na str. 2**

Fot. MAREK SANTARIUS

Dziewiąta klasa w PSP w Czeskim Cieszynie. Czy ich młodszym kolegom państwo odbierze jeden rok podstawówki?

REKLAMA

WYJĄTKOWO KORZYSTNA OKAZJA DLA POLSKICH STOMATOLOGÓW I PACJENTÓW

Skorzystaj z jedyne w regionie systemu CAD/CAM

- ✓ frezarką CEREC wykonamy idealnie dopasowaną kształtem i kolorystyką pełnoceramiczną koronę w cenie korony metaloceramicznej.
- ✓ precyzyjny skan cyfrowy kamerą CEREC BlueCam wykonujemy ze zwykłego odlewu zębów
- ✓ precyzyjny model 3D uwzględniający genetyczny kształt pozostałych zębów gwarantuje idealny fundament do wytwarzania inlayów, onlayów, koron oraz stałych mostów.

www.dentalcomplex.cz

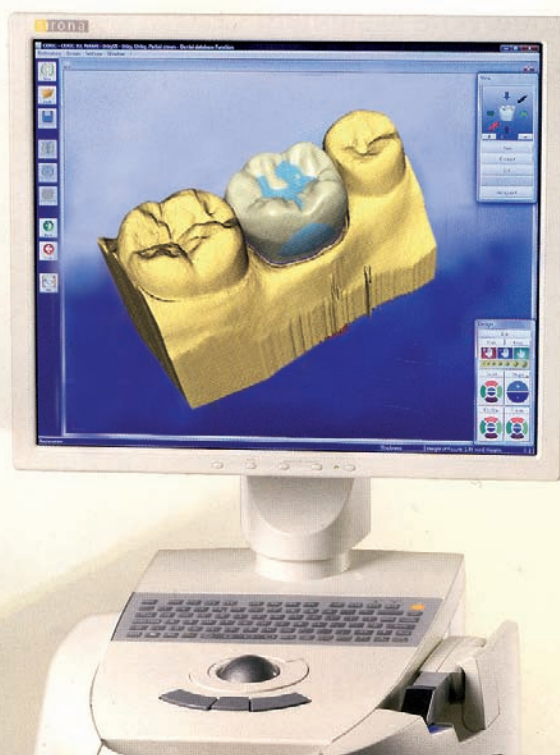
Kontakt:

CEREC CAD/CAM system

Vladimír Kramarčík

00420 603 155 640

e-mail: kramarcik@seznam.cz

ZDARZYŁO SIĘ

BETONOWA PŁYTA ZABIŁA ROBOTNIKA

Do tragedii doszło w czwartek po południu na placu budowy dużego obiektu komercyjnego w Ostrawie-Zabrzegu przy ul. Rudnej. Zginął 26-letni robotnik, przywalony przez dużą betonową płytę, która runęła z trzeciego piętra. Drugi mężczyzna odniósł obrażenia głowy i kręgosłupa. Strażacy przez cztery godziny przeszukiwali miejsce wypadku, ponieważ budowlancy nie mieli pewności, czy nie znajdują się tam jeszcze kolejne osoby. Na pomoc wezwano specjalny zespół straży pożarnej, wyszkolony do pomocy osobom poszkodowanym w klęskach żywiołowych za granicą. Udało się także zabezpieczyć drugą płytę, która wisiała tylko na dwóch drutach. Strażacy musieli również wynieść z niebezpiecznej części budowy ciało martwego robotnika. Żadnej dalszej osoby nie znaleziono. Policja wstępnie ustaliła, że przyczyną wypadku była nieostrożność. (dc)

URATOWAŁ DZIECKO, SAM TRAFIŁ DO SZPITALA

W czwartek wieczorem 9-letnie dziecko wbiegło na ul. ČSA w Boguminie pod koła nadjeżdżającego motocykla. 54-letni kierowca zapobiegł zderzeniu z dzieckiem, sam jednak doznał ciężkich obrażeń. – Chłopiec wbiegł na jezdnię za zakrętem, wprost pod koła motocykla, zza stojącego pojazdu. Motocyklista gwałtownie skręcił, lecz sam przeleciał przez kierownicę na drogę. Jego manewr uratował dziecko. Kierowcę trzeba było przewieźć do Szpitala Akademickiego w Ostrawie – powiedziała rzeczniczka karwińskiej komendy policji, Zlataše Vlačková. Według lekarzy, motocyklista doznał złamania czaszki z krwotokiem wewnętrznym, a także ciężkiego wstrząsu mózgu. – Policjanci stwierdzili, że kierowca nie miał kasku ochronnego – dodała Vlačková. (dc)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 17 do 22 °C
noc: 14 do 9 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 12 do 16 °C
noc: 13 do 7 °C
wiatr: 3-7 m/s

GL-654

KRÓTKO

PRYZNALI NAGRODY TRZANOWICE (dc) – Gmina obchodziła niedawno 20. rocznicę samodzielnności. Z tej okazji przyznano Nagrodę Gminy osobom, które w szczególnie sposób zapisały się w jej historii. Laureatów wybierała Rada Gminy. Nagrody przyznano księdzu katolickiemu Miłosławowi Kliszowi, pastrowi ewangelickiemu Władysławowi Santariusowi oraz Karłowi Baronowi, który zasłużył się dla rozwoju gminy po 1990 roku. Wójt Jan Tomiczek przyznał ponadto nagrodę osobom, które od lat pracują w samorządzie.

* * *

CIĄGŁA NIEPEWNOŚĆ ORŁOWA (dc) – Mieszkańcy części osady Wygoda ciągle nie mają pewności, czy spółka OKD będzie wydobywała węgiel na tym terenie. Przewodniczący Komitetu Osiedlowego, Jiří Bobrek, planował zwołać na 7 października zebranie publiczne, na które zaprosił władze OKD, na czele z dyrektorem generalnym Klausem-Dieterem Beckiem. Rada Miasta wystosowała do OKD list z żądaniem, by spółka ogłosiła swoją decyzję w sprawie dalszego wydobycia. Władze OKD napisały, że na razie nie są w stanie dać jasnej odpowiedzi, ponieważ nie została jeszcze sfinalizowana analiza wpływu dalszej eksploatacji na środowisko naturalne. W tej sytuacji zebranie zostało odwołane. Bobrek zapowiada, że odbędzie się prawdopodobnie na początku przyszłego roku.

Chcą oszczędzać. Zlikwidują klasy dziewiąte?

Dokończenie ze str. 1

– Szkoły podstawowe ośmiolatek mieliśmy już u nas w latach 80. ubiegłego wieku i pamiętam doskonale, że ten system się nie sprawdził – podkreśla Dagmar Owczarzy z PSP w Hawierzowie-Błędowicach. – Ten rok jest młodym ludziom potrzebny, żeby mogli dojrzeć. Nie okradajmy ich o rok, w którym przed szkołą średnią mogą się wielu rzeczy nauczyć, powtórzyć i podsumować to, czego nauczyli się podstawówce.

Dyrektor bystrzyckiej PSP im. Stanisława Hadyny pomysł Klaus juniora uznał za „ciąg dalszy kabaretu”, który nazywamy szumnie reformą szkolnictwa. – Maryla Rodowicz śpiewała w swoim czasie: „Wszystko to już było”, i tak też jest z pomysłem na ośmioletnią podstawówkę. Model dziewięcioletni doskonale się sprawdził, po co więc zmieniać to, co dobrze funkcjonuje? – stwierdza Wróbel. Jego kolega z czesko-cieszyńskiej podstawówki, dyrektor Marek Grycz, ocenił pomysł doradcy ministra szkolnictwa jednym zdaniem: – Z moich wieloletnich doświadczeń pedagogicznych wynika jedno: obecny system się sprawdził i nie należy go zmieniać... **JACEK SIKORA**

Na ponad dwa tysiące sposobów

Czeski Cieszyn zostanie wpisany do Czeskiej Księgi Rekordów. W mieście nad Olzą zgromadzono 2 147 obrazków ratusza. Wpis nie nastąpi jednak szybko...

– To swoisty prezent dla miasta od jego mieszkańców z okazji 90. rocznicy założenia Czeskiego Cieszyna – wyjaśnił sens imprezy wiceburmistrz Milan Pecka. – Do rysowania i malowania włączyły się szkoły, przedszkola, pojedynczy mieszkańcy. Obrazki mogli tworzyć kiedykolwiek – obojętne czy na rynku, czy w domu lub szkole. Warunek był taki, że trzeba je było złożyć dziś w godz. od 9.00 do 14.00.

Ratusz rysowali również uczniowie Polskiej Szkoły Podstawowej. Ciekawy obraz – kolaż z ziarenek, korka i skrawków materiału – wykonali pensjonariusze Domu Seniora. Przed godz. 14.00 na rynku powstawały jeszcze ostatnie obrazki.

Przy sztalugach Alexandra Salay.

Na ławce kończyły swe dzieła dwie uczennice kierunku aranżer Średniej Szkoły Hotelarstwa i Przedsiębiorczości Handlowej, przy sztalugach

pracowało kilka dorosłych osób. – Na „stare lata” kształcą się w szkole szklarstwa artystycznego, a rysować też lubię. Mieszkam w pobliżu Ryn-

ku i lubię to miejsce, dlatego wzięłam udział – śmiała się Alexandra Salay. Josef Fluksa, który mieszka na Rynku, włączył się spontanicznie.

– Przechodziłem wtedy, a że lubię rysować, postanowiłem wziąć udział – powiedział.

O godz. 14.00 Aleš Rafaj, przedstawiciel agencji, która jest wydawcą Czeskiej Księgi Rekordów, oznajmił, że zgromadzono 2 147 obrazków i rekord może być zapisany. W Księdze pojawi się jednak dopiero za jakieś dwa lata. – Wydajemy ją średnio co trzy lata, a ostatnia ukazała się rok temu – wyjaśnił Rafaj.

Czeski Cieszyn jest pierwszym czeskim miastem, które pokusiło się o zgromadzenie jak największej liczby obrazków swojego ratusza. Inne miasta, które chciałyby być lepsze w tej „dyscyplinie”, będą musiały namalować ich więcej. **(dc)**

Zafundują partnerom rzeźbę Švejka

Na łamach „Głosu Ludu” wiele razy pisaliśmy o współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej czterech partnerskich miejscowości: zaolziańskiej Bystrzycy, polskiego Pińczowa, słowackiego Swodina i węgierskiej Taty. Jak powiedział nam wicewójt Bystrzycy, Roman Wróbel, kulminacyjnym wydarzeniem kończącej się kadencji władz samorządowych w RC będzie wielka impreza w odnowionym Pa-

łacu Wielopolskich w miejscowości Chroberz (sołectwo Gminy Pińczów).

– Marzeniem Adama Ochwanowskiego, dyrektora mieszczącego się w pałacu muzeum, jest, aby w rozległym parku otaczającym pałac zainstalowano stopniowo rzeźby, symbolizujące poszczególne kraje Unii Europejskiej – wyjaśnia Roman Wróbel. – Odświeżenie pierwszej z nich nastąpi w sobotę 2 października w ramach tzw.

„Czeskiego dnia”. Nasza wioska zafundowała pińczowianom drewnianą rzeźbę Dobrego Wojaka Švejka, która jest dziełem Jana Vitásk z sąsiadującego z Bystrzycą Nydku. Rzeźby Švejka zażyczyli sobie sami pińczowianie, gdyż ta postać, tak jak i jej twórca, Jaroslav Hašek, są w Polsce niesłychanie popularni.

W części kulturalnej „Czeskiego dnia” nasz region będą reprezentować

nauczyciele Podstawowej Szkoły Artystycznej w Trzyńcu. Na koncercie zagrają saksofonista Zbyszek Kaleta, pianista Jiří Zabysztrzan oraz młode piosenkarki Romana Švíková i Denisy Roszková. – Ciekawie zapowiada się też występ kabaretu „Ciut-Frapujący” z Pińczowa, który z okazji „Czeskiego dnia” wystawi m.in. scenki praskiego teatru „Semafor” – dodał wicewójt Wróbel. **(kor)**

Z wuefistami ponadgranicznie

Około trzydziestu nauczycieli wychowania fizycznego oraz osób zajmujących się pozaszkolną działalnością sportową z obu brzegów Olzy wzięło udział w ubiegły piątek i sobotę w dwudniowym spotkaniu odbywającym się w ramach ponadgranicznego projektu Transgraniczna Akademia Sportowa. Projekt ten przygotowało Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie. Polskim partnerem jest dla tej placówki Stowarzyszenie Animacji Kultury i Sportu „Anima pro Activ”.

– Spotkanie wrześniowe było poświęcone tradycyjnym dyscyplinom, które znamy z lekcji wychowania fizycznego w szkole, ale z wykorzystaniem nietradycyjnego sprzętu. Z kolei na drugim spotkaniu, które zorganizujemy w lutym, będą o nietypowe dyscypliny, takie jak curling, nordic walking, samoobrona, ratownictwo – powiedziała nam Ewa Troszk, jeden z wykładowców.

Dla wuefistów przygotowano w sibiickim kompleksie sportowym ciekawe propozycje. Były zajęcia pn. „Aquaerobic, czyli jak być lżejszym”, „Ćwiczenia kondycyjne i ko-

ordynacyjne w atletyce”, „Muzyka dla miłośni. Formy taneczne w WF” lub „Tradycyjnie i nietradycyjnie w gimnastyce”. Natomiast w ośrodku Polanka uczestnicy spotkania wysłuchali „E-learning oraz jego wykorzystanie w WF” Ferdinanda Mazala. W Piosku wzięli też udział w zaję-

ciach w terenie pn. „Gry sportowe a program nauczania” oraz „Zabawy zespołowe w przyrodzie, czyli jak poprzez ruch rozwijać kompetencje komunikacyjne”.

Projekt powstał jako odpowiedź na bardzo duże zainteresowanie nauczycieli Euroregionu Śląsk Cieszyński współpracą transgraniczną,

zwłaszcza w dziedzinie działań sportowych. Projekt jest dofinansowany ze środków Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Czeska Republika – Rzeczpospolita Polska 2007-2013. **(kor)**

Uczestnicy pierwszego spotkania wuefistów w ramach projektu Transgraniczna Akademia Sportowa.

REKLAMA

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

gobeskidy.pl
serwis turystyczny gazetycodzienniej.pl

eurogminy.pl
serwis unijny Śląska Cieszyńskiego on-line

felieton

W OCZEKIWANIU NA NIĄ

JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI, kurjer.salon24.pl

Ona zaraz tu będzie. Zaraz tu przyjdzie i roztoczy nad nami swe upojne feromony. To wszak na jej spotkanie wędrowały przez kilka miesięcy pąki, kwiaty i owoce; szły przez rzęście deszczu i piekące słońce, przez wichury i bezwietrzne dni, by wreszcie na końcu swej pielgrzymki dojrzeć i potoczyć się do jej stóp. Do stóp Jesieni.

Czujecie? To tylko ona rozwiewa w powietrzu ten niepowtarzalny zapach, który w dzieciństwie kojarzył mi się z powrotem do szkoły i pierwszymi klasówkami, i szerczeniem pod tablicą, i sinusami, i wojną trojańską, i glaciałami (z nierozłącznymi interglaciałami), i regułą lewej dłoni Fleminga. Ale potem, już po maturze, podczas tych cudownie wykradzionych we wrześniu studenckich wakacji, na samotnych wędrowniach po górskich szlakach i pławieniu się w ciepłych kolorach liści, odkryłem

nagle, że pachnie kobietą. Jesień jest Baronessą Mglistych Poranków, przed którymi nie jest w stanie uchronić was śpiwór i Hrabina Kukurydzianych Popołudni, gdy schodzicie do wioski. Jest Księżną Pierwszych Chłodnych Nocy, ogrzewanych trzaskającym ogniskiem i Królową Cisy, z rzadka tylko przerywanej potężnym rykiem jelenia. To wreszcie Samodzierżawna Władczyni Pustki, podkreślonej – dla większej wyrazistości – zamazanej kreską samotnego wędrowca.

Brała mnie w swe objęcia wszędzie tam, gdzie tylko poniosły mnie nogi. Raz nad Morzem Marmara, kiedy zahipnotyzowany płynąłem do księżycy, innym razem w nocnym lesie, gdy przedzierałem się przez chaszczę na grzbiet Małastowskiej, czy w bezkresnych winnicach Burgenlandu między słodkim winogronem a ciepłym orzechem.

Ale ona zaraz tu będzie. Zaraz tu przyjdzie. Niespodziewanie wychyli się zza rogu na cieszyńskiej Wenecji, albo opuści podwoje Noivy-Avionu. A może zobaczycie ją błędzącą wśród dziczejących sadów w Łąkach, zżętych pól w Śmiłowicach czy w lasach pod Połomem albo Kozubową. Spotka was jej wyrazista twarz i zjawiskowy blask oczu. I nie ważne gdzie to się stanie, ale zaręczam, że będziecie wtedy bezbronni, gdyż – zaprawdę powiadam wam – trudno jest się oprzeć spojrzeniu Jesieni.

Dojrzała, zmysłowa wrześnieowo-październikowa Jesieni, Ty najpiękniejsza jesteś spośród wszystkich pór roku! Tobie i tylko Tobie należy się złote jabłko bogów, choćby to miało doprowadzić do wojny. Trojańskiej, trzydziestoletniej czy trzeciej światowej. Nie dbam o to. Czekam. Ty przecież zaraz tu będziesz.

freak show

KRYZYS(Y)

DAREK JEDZOK, blog.jedzok.com

Niedawno jeden kolega zapytał mnie, po jakiego grzyba wracam od czasu do czasu w swoich felietonach do tematu nacjonalizmu i ksenofobii. Przecież każdy rozsądny człowiek musi zaniegować taką patologią, po co rozpisywać się o rzeczach, które rozumieją się same przez się? Patrzę, czytam, obserwuję – i coraz częściej dochodzę do wniosku, że rzeczy oczywiste dawno przestały już być oczywistymi.

Deporcacje Romów z Francji, wizyta słynnego pupila neonazistów – Davida Irvinga – w Oświęcimiu, coraz mocniejsze pozycje partii nacjonalistycznych we wszystkich krajach Unii Europejskiej, a w końcu – lustro tych zjawisk – czeskie plakaty wyborcze.

Tutaj właśnie zostało osiągnięte nowe dno – poprzez nagminne wykorzystywanie najbardziej płytkich, populistycznych sloganów. Dowodzą one nie tylko niekompetencji polity-

ków, którzy nie chcą lub nie potrafią dojść do żadnych konstruktywnych rozwiązań, ale także tego, jak łatwo zmanipulować szare masy owiec, które nie są w stanie przefiltrować treści przekraczającej jedno proste hasło.

Diabeł zawsze tkwił bowiem w prostych rozwiązaniach. Węgierscy ultranacjonalści chcą zakończyć problem Romów poprzez umieszczenie ich w gettach znajdujących się poza miastami. Identyfikacja pomysł ogłosili niedawno prasy politycy – tyle, że dotyczył bezdomnych. Politycy przeskakują z hasła na hasło jak horda koczokodanów – „precz z bezdomnymi”, „precz z narkomanami”, „precz z mniejszościami”, nie oferując żadnych zaawansowanych rozwiązań. Bo po co się wysilać? I dla kogo?

Smutne jest to, że coraz częściej takie hasła, nagrania i zdjęcia pojawiają się w mojej prywatnej skrzynce,

krążą nawet wśród moich znajomych i rodziny – jako pozornie nieszkodliwe dowcipy. Filmiki z bijącymi się Romami z muzyką neonazistowskich kapel w tle, masowo rozsyłane listy „anonimowego człowieka z ludu” na temat mniejszości, z którymi „trzeba coś zrobić”.

Czasami wystarczy o wiele mniej niż kryzys finansowy i utrata pracy, aby ludzie zaczęli na oslep wskazywać palcem winnych. Jedną z najważniejszych nauk historii jest to, jak szybko i z jaką łatwością człowiek cywilizowany zrywa się z postronka. Jak niewiele trzeba, aby padły pozory racjonalnego myślenia i zaczęły się polowania na czarownice.

Chwile kryzysu są więc niezawodną próbą charakteru – nie ma żadnych „ale”, żadnych wymówek. Pieniądze może nam zabrać każdy, ześwinić możemy się tylko my sami.

Profesor poprowadziła warsztaty chóralne

W sobotę 18 września w odnowionym Domu PZKO w Nawsiu odbyły się warsztaty chóralne, które poprowadziła prof. Krystyna Krzyżanowska-Łoboda wraz z Tomaszem Piwko. Tak jak w ubiegłych latach, śpiewacy z całego Zaolzia mieli możliwość spotkać się „na roboczo”, by pod dyktando wybitnego fachowca, mogli razem pośpiewać i zapoznać się z nowymi technikami emisji głosu, poprawnej dykcji, postawy śpiewaczej.

Na tym spotkaniu, w otoczeniu nowych przyjaciół z różnych chórów, przed południem panie przygotowały dwie pieśni, a później śpiewacy z chórów mieszanych trzy pieśni ludowe z różnych części Śląska. Na zgrupowaniu śpiewacy mogli przekonać się, jak pracuje się pod batutą zaproszonego gościa (pani profesor), co w swoich chórach robią dobrze, a co powinni poprawić i zmienić.

Jak wspominałem na początku, podobne warsztaty odbywały się co roku przy wsparciu koszalińskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, która zapewniała środki finansowe oraz fachowców. Niestety, ta współpraca z powodu braku funduszy została przerwa-

na i cały ciężar spadł na barki Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego (ZŚM).

Wielkie podziękowania należą się również gospodarzom tegorocznych warsztatów, MK PZKO w Nawsiu i jego chórowi „Melodia”.

Podsumowując, śmiało można stwierdzić, że robocze spotkanie chórzystów przyniosło owoce w postaci podniesienia poziomu artystycznego pojedynczych śpiewaków, jak również zapoznania się i wyćwiczenia pięciu nowych pieśni, które na pewno wejdą do stałego repertuaru naszych chórów. Należy żywić nadzieję, że reaktywowane warsztaty chóralne w przyszłości zgromadzą nie tylko śpiewaków z chórów PZKO: „Melodia”, „Sucha”, „Harfa”, „Dźwięk” i „Lira”, ale obejmą wszystkich 25 chórów zrzeszonych w ZŚM.

Pragnę jeszcze dodać, że informacje o przygotowujących koncertach, obchodzonych jubileuszach chórów i wiele innych ciekawostek można na bieżąco otrzytać przeglądając stronę internetową www.zsm-phs.cz, prowadzoną tak jak cały ruch śpiewaczy, w czynnie społecznym.

Tadeusz Konieczny

»Beskidowcy« na turystycznym szlaku

Na jeden z najpiękniejszych szlaków turystycznych w Beskidach wyruszyli we wtorek turyści z Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski”. Na trasę „beskidowcy” wyruszyli z Ligotki Kameralnej, by najpierw zdobyć Kotarz. Z tarasu tamtejszego schroniska podziwiali cudowny widok na Łysą Górę i okoliczne szczyty. Dalsze kroki tu-

rystów były skierowane na Ropiczkę i Godulę. Na Goduli w jesiennych promieniach słonecznych turyści wypoczęli, każdy według swoich możliwości – niektórzy na ławeczkach, inni grając w kręgle. Wielu było na tej trasie po raz pierwszy. Wtorkową wycieczkę „beskidowcy” zakończyli ponownie w Ligotce Kameralnej. (kor)

Pamiątkowe zdjęcie z wtorkowej wycieczki.

Fot. ROBERT WALASKI

Gra nie tylko dla lekarzy, księży i nauczycieli

Co ma wspólnego gra karciana z poczuciem przynależności regionalnej? Okazuje się, że wiele. Taroki – gra, która prawdopodobnie narodziła się we Włoszech, a w XVIII wieku stała się popularna w Niemczech i w Monarchii Habsburskiej, znalazła wielu zwolenników również na Śląsku. Urząd Miejski w Czechowicach-Dziedzicach jest realizatorem projektu „Taroki – Gra o tożsamość. Cykl turniejów karcianych”. Projekt powstał przy udziale czeskiej strony – miasta Orłowej i jest dofinansowany z funduszy europejskich. Wydano już podręcznik do gry, planuje się wydanie monografii i okolicznościowych zestawów kart, ilustrowanych przez znanych czechowickich artystów Józefa i Rozalię Szypułów.

Pierwszy z turniejów organizowanych w ramach projektu odbył się na początku sierpnia br. w Zabrzegu (jednej z wsi wchodzących w skład gminy Czechowice-Dziedzice). Udział wzięło również czterech graczy z Orłowej – dwóch lekarzy orłowskiego szpitala, Zbigniew Michałek i Bogusław Chwajol, prezes MK PZKO w Orłowej-Lutyni, Marian Jędrzejczyk oraz Václav Jurčík. – Grę w taroki podglądałem jako

dziecko, kiedy u mojego ojca spotykali się co sobotę profesorowie gimnazjum na Obrokach i księża. Ta gra intelektualnie zbliżona jest do brydża, który jednak na naszym terenie nie jest popularny – wspomina Jędrzejczyk. Co roku turniej w tarokach urządza również Koło PZKO, którego jest prezesem. Przyjeżdża zwykle od 48 do 72 zawodników. – Na turnieje do Polski jeździłiśmy już wcześniej. Dołączali do nas gracze z Ostrawy, Brna, Nowego Jiczyna, Prościejowa – powiedział redakcji doktor Michałek, który zaczął grać taroki w latach 60. na studiach w Ołomuńcu. Taroki nazywa „karcianymi szachami”. To gra, przy której trzeba bardzo uważać, liczyć, kombinować.

Na naszym terenie ośrodkami gry w taroki są Pietwałd, Orłowa, Cierlicko. – Po polskiej stronie, zwłaszcza w Czechowicach-Dziedzicach, gra jest niezwykle popularna, grają całe rodziny, tak ludzie starsi, jak i młodzi – dodał Zbigniew Michałek. – Dawniej mówiło się, że w taroki grają burmistrz czy wójt, ksiądz, lekarz i nauczyciel. Teraz jest to gra rodzinna. Dobrze byłoby spopularyzować ją na całym Zaolziu. (dc)

Pierwszy z turniejów w ramach projektu „Taroki – gra o tożsamość” odbył się 6 sierpnia br. w polskim Zabrzegu. Przy jednym stoliku zasiedli młodzi i starsi gracze.

Fot. ARC

POP ART 88

Witam Was, moi mili – dzisiaj PopArt muzyczny pełną gębą. Po miesiącu postu oto pożywne śniadanko ze świeżych, nowych nutek. Kto ma uszy, niechaj słucha!

Hybrid »Disappear Here« (2010)

Założę się, że dla absolutnej większości czytelników PopArtu nazwa tego zespołu stanowi absolutne novum. Zresztą ja sam do niedawna nie kojarzyłem kapeli, dopóki nie stwierdziłem, że znam dużą część ich twórczości. Też ją znacie. Jak to możliwe?

Bardzo często atakuje mnie paskudny cwiiek w postaci zasłyszanego kawałka, którego absolutnie nie mogę odszukać – urywek melodii z reklamy, tła muzycznego z filmu lub serialu. I właśnie na płycie projektu Hybrid trafiłem na bursztynową komnatę – praktycznie z każdym kolejnym utworem płyty otwierały się przede mną nowe skojarzenia i przebieżki starych, zapomnianych cwiieków.

Hybrid to kapela, która istnieje już od ponad 10 lat, była porównywana do Massive Attack i Underworld, występowała jako support na trasie Moby'ego, nagrała cztery płyty i, pomimo tych osiągnięć, nie udało jej się na stałe zagnieździć ani na parkietach tanecznych, ani w słuchawkach koneserów.

Pojedyncze kawałki rozpleniły się za to na szerokich polach popkultury, trafiając do telewizji, kin i stacji radiowych w formach tematów muzycznych, dżingli, ścieżek dźwiękowych do filmów i gier komputerowych.

Jakiś czas temu znajomy poprosił mnie o polecenie mu ciekawych kapel do słuchania w samochodzie – wtedy nie wiedziałem, co wybrać: połowa nagrań była zbyt spokojna, druga zbyt agresywna. Teraz już wiem – najnowsza płyta Hybrid to idealny podkład pod wrzucanie coraz wyższych biegów na autostradzie.

Twórczość kapeli charakteryzuje się bowiem specyficzną, kinematograficzną natarczywością, jaką znamy z wartkich filmów akcji. Utwory Hybrid pojawiły się w filmie „X-Men: Origins”, w niezliczonej ilości reklam, w grach komputerowych Metal Gear Solid i Need For Speed, a przede

wszystkim w kultowych serialach – „Top Gear” i „CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku”.

Myszę, że taki opis pomoże już określić grupę słuchaczy, którym może się podobać najnowszy krążek Hybrid. Pod względem muzycznym stanowi on połączenie masywnego podkładu chłodnej elektroniki (rozpięcie od Massive Attack do Prodigy) ze zdecydowanym, pełnym altem wokalistki oraz bogatymi aranżacjami orkiestry symfonicznej. Proste, tętniące rytmy bez żadnych udziwień gnają przez cały czas do przodu – przerywane od czasu do czasu wolniejszymi, bardziej płynnymi utworami lub delikatnymi wejściami smyczków (na przykład zajeżdżające lekko „po wschodniemu” partie smyczkowe w utworze „Empire”, żywcem wyjętym z któregoś Matrixa). Utwory grubo przekraczają czasy radiowe i trwają po 5-6 minut, a więc album przecieknie przez odtwarzacz jak woda.

Oczywiście rozczarowany będzie każdy miłośnik ambitnych eksperymentów, słuchacz popowy nie wychwyci melodijek, które mógłby sobie podśpiewywać pod prysznicem, ale... nie można mieć wszystkiego. „Disappear Here” to konsumpcyjny produkt – napój energetyczny, dopalacz do natężonej pracy lub przejażdżek samochodowych. No to jazda!

Warto spróbować: Empire, Can You Hear Me, Break My Soul

CO SZEPTANE

* **Lady Gaga** nie przestaje szokować. Ogłosiła, że zamierza ukończyć internetowy kurs na pastora, aby w trakcie swoich koncertów mogła udzielać ślubów parom homoseksualnym. Zaraz potem pragnie przejść przez on-line kurs chirurgii plastycznej, aby mogła na scenie przeprowadzać także operacje zmiany płci na transseksualistach.

Zdjęcia: ARC

* Gwiazdy ćpają na cienkim lodzie! **George Michael** trafi za kratki za wchodzenie do londyńskich sklepów bez wysiadania z samochodu, **Lindsay Lohan** tak ucieszyła się z zakończenia kuracji odwykowej, że postanowiła uczcić to kokainowym przyjęciem, co zapewniło jej kolejną serię randek z terapeutami. Jedyne **Cypress Hill** – legendarna ekipa hiphopowa, nieustrudzeni piewcy herbu zielonego liścia – ogłosili, że niecierpliwie czekają na legalizację marihuany w Kalifornii nie tylko z osobistych, ale także biznesowych powodów. Od razu po wprowadzeniu nowej ustawy zamierzają bowiem założyć sieć sklepów sprzedających konopie – to się nazywa połączenie hobby z pracą!

* Nowości! W przyszłym roku ma się pojawić nowy krążek **No Doubt** i **Coldplay**. Już za kilka tygodni na półki trafi trzeci album jednego z najświeższych odkryć czeskiej sceny alternatywnej – duetu **Dva**. Nagranie będzie nosiło lakoniczny tytuł „Hu”. Uhuu!

* Starości! Cicho, cichutko minęła 40 rocznica śmierci **Jimiego Hendrixa**, który dzisiaj powoli dobijałby do 70. Świeć, Panie, nad jego Stratocasterem.

* **Lindsay** i tak ma się całkiem nieźle w porównaniu z **Britney Spears**. Wokalistkę czeka teraz rozprawa sądowa z jej byłym ochroniarzem, który oskarżył ją o molestowanie seksualne i wyrządzenie szkód psychicznych. Podobno eks-gwiazda paradowała przed nim w koronkach i schylała się po zapalniczkę odsłaniając części intymne, wywołując „ogromny szok i obrzydzenie”. Jeżeli widok półnagiej Britney zdoła doprowadzić biednego zabiakę do rozstroju nerwowego, to zaczynam rozumieć, dlaczego ostatnio nie widzimy jej nowych zdjęć.

* Anglia nękana przez zagrożenie ataków terrorystycznych jednak doczekała się lepszych czasów – podobno wkrótce definitywnie wyprowadzą się z niej państwo **Victoria** i **David Beckhamowie**. Naukowcy spodziewają się gwałtownego skoku narodowej przeciętnej ilorazu inteligencji.

I tym oto miłym akcentem pożegnaliśmy się na całe dwa tygodnie. Za 14 dni cuda filmowe, a do tego czasu – do przeczytania!

Rubrykę przygotował:
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 11 utworzą rozwiązanie

POZIOMO: 3. Gra, do której są potrzebne rakiety i lotka 6. stałe, ciekłe lub gazowe 7. pod opieką ojczyma 8. święty z Padwy 9. rakija lub sake 10. popularne pieczywo 11. kolonista 13. mięsny w krokocie 16. ostry kawałek drewna, zadra 20. miasto lub model seata 21. niewielki, silny, krępy koń tatarski 22. prawna lub lekarska.

PIONOWO: 1. Kat, siepacz 2. zespół statków rybackich 3. odblask 4. krwawa rzeź 5. figura akrobacji lotniczej 11. niejedna na choince 12. artretyzm 14. ma swoje koryto 15. brąz lub mosiądz 17. będzie harcerzem 18. pora roku 19. samochód

Hata

1		2		3		4		4		5	
6			3		9						
					7						5
8							11				
					9						
10											10
					11			12			
	13		14								
15					16		17		18		19
20											
					7						
						21					
								1			
22		6									

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 18 września:

Poziomo: 1. EMAUS 6. ZAKUP 9. ODŻYWKA 10. KORAL 11. PIRAT 12. APOSTOŁ 16. LUSTRO 17. BAKCYL 18. INTROIT 19. PIERSI 22. EALING 25. ENDEK 28. WARSTWA 29. OTOSKOP 30. ITALY 32. GOETHE 35. WARMIA 39. ARLEKIN 40. ORSZAK 41. ZIĘTEK 42. RAGTIME 45. RYDEL 46. LEWAR 47. EMPIRYK 48. FATUM 49. AWANS.

Pionowo: 1. ESKULAP 2. APROSZE 3. SOLARIS 4. AŻIO 5. ŚWIT 6. ZAPŁATA 7. KARACZI 8. PATOLOG 13. PONIEWIERKA 14. SMRÓD 15. OBIEKTYWIZM 20. IDAHO 21. RUSZT 23. LASER 24. NAOMI 26. NAT 27. EOL 31. AJENT 32. GEOGRAF 33. EKSUDAT 34. HAARLEM 36. ANIELKA 37. MĄTEWKA 38. ASKARYS 43. GIPS 44. IKRA NIC NIE ZAWODZI NAS BARDZIEJ NIŻ SĄD WŁASNY.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka Władysławy Magiery „Cieszyński szlak kobiet”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 1. 10. br. o godz. 12.00. Nagrody (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z 18. 9. br. otrzymuje **Emilia Heczko** z Trzyńca.

ALE HECA

– Mamo, czy to prawda, że Pón Bóg nas żywi?
– Prowda, Halinko,
– A dzieci przynosi bocian?
– Bocian.
– Prezenty na Boże Narodzenie przynosi święty Mikołaj?
– Ja.
– W takim razie po co nóm właściwie tata?!

***

Wrócił do chałupy dyrektor, mówi do baby:
– Wiysz, móm nowóm sekretarke.
– To fajnie. A jak sie czesze?
– Bo jo wyim... Chyba grzebiynim.
– A jak sie oblyko?
– Pomału.

***

Przyszła Beata do chałupy, mówi:
– Mamo, jezech w ciąży!
Na co mama:
– Zlituj sie, za dwa miesiące bydziesz zdować mature, a ty fórt mówisz „jezech” zamiast „jestem”!...

***

Sędzia na rozprawie do oskarżonego:
– Czy to prawda, że pan rzyńł poszkodowanego flaszkom wina?
– Ja, ale to było leki wino...

***

Do jednej firmy wchodźm dwo fceci i mówióm do sekretarki:
– Chcielibyśmy pomówić z szefym. Sóm my z Urzędu Kóntroli Skarbowej.
– Sekretarka poszła do gabinetu. Jak wróciła, prawi:

– Szef za chwile do panów przydzie. Teraz sie telefónicznie żegno z rodzinóm.

***

Spotkały sie dwie blóndynki. Jedna mówi do drugij:
– Wystow sie, że mój stary mie zaczął cyganić!...
– Co ci naopowiadał?
– Że spónsorował budowe kónserwatorium i go zaprosili na otwarci. Całóm niedziele go nie było!
– Moźne faktycznie pojechał na otwarci!
– Akurat! Dyby był w kónserwatorium, to by go przeca bez jakij kónzerwy nie puścili!

***

Idzie dwóch policajtów z małupkóm. Spotkoł ich oficyr i rozkazuje:
– Zakłudźcie te małupe do ogrodu zoologicznego.
Na drugi dziyń oficyr zaś spotkoł dwóch z małupkóm.
– Przeca żeście jóm mieli zakłudzić do ZOO! – wkurzył sie.
– W ZOO my z nióm byli wczora. Teraz idymy z nióm do kina.

***

Maryna sie chce przypodobac dyrektorowi, tóž mówi, jak jóm weznył do gabinetu:
– Ale pan dyrektor pieknie gro na fortepianie!
Na co dyrektor skrómnie:
– Eee, tak se jyny bębnym palcami po biurku...

»MŁODZI I ŚREDNIACY SZYKUJĄ SIĘ DO REMONTU NASZEJ SIEDZIBY« - MÓWI PREZES DANUTA ONDRUCH

Frysztańskie Koło PZKO wyraźnie się odmłodziło

O Miejsowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Karwinie-Frysztacie pisaliśmy już w cyklu o kołach PZKO. Niedawno jednak zadzwonił telefon. – Wiem, że już nas przedstawialiście. Ale tyle się od tego czasu u nas zmieniło, że warto by było, abyś przyjechał – mówił kolega, członek działającego przy frysztańskim Kole Klubu Średniaków. Takiego zaproszenia nie można było odrzucić.

Kiedy w środę po południu kroczyłem we Frysztacie koło budynków jedynej obecnie w Karwinie polskiej szkoły i polskiego przedszkola, ulicą Wacława Olszaka, przed Domem PZKO czekali już na mnie działacze Koła. Witają mnie prezes Danuta Ondruch, szef Klubu Średniaków – Leszek Koch, a także prezes Klubu Młodych – Marian Pieczka (obaj są też członkami zarządu Koła) i jego zastępca – Adam Gałuszka. Od razu pytam o zmiany, o których wspominał kolega.

– Najważniejszą zmianą jest to, że zaktywizowali się młodzi oraz średnia generacja – odpowiada Danuta Ondruch. – Los się do nas uśmiechnął. W innych kołach PZKO-wcy narzekają przecie najczęściej na to, że brakuje nie tylko młodych działaczy oraz średniaków. A w dodatku nie tylko przyszli do Koła, ale też aktywnie działają. Obie grupy schodzą się regularnie w każdy piątek, organizują swoje imprezy, pomagają na większych. To jest bardzo ważny aspekt naszej pracy PZKO-wskiej. A druga ważna zmiana to fakt, że średniacy razem z młodymi podjęli się ważnego zadania: chcą odnowić nasz Dom PZKO.

Prezes Koła informuje mnie, że liczy ono obecnie 426 członków, jest więc chyba największym na terenie Karwiny. – Młodym udało się zwerbować ponad 20 nowych członków Koła i nadal działają w tym kierunku. Byli też w szkole podstawowej, ale ponieważ jest to szkoła zbiorcza, udało się wciągnąć do pracy tylko dwóch dziewczętoklasistów. Ale to też jest sukces – ocenia Danuta Ondruch.

»STARSZACY« TEŻ NIE SKŁADAJĄ BRONI

– To odmłodzenie Koła na pewno nam pomoże – kontynuuje prezes. – My, starsi, przywykliśmy do tradycyjnych form pracy PZKO-wskiej, co nie zawsze już odpowiada młodszemu. Ale to nie oznacza, że „starszacy” chcieliby złożyć broń. Nadal organizujemy też swoje imprezy.

Mały męski zespół wokalny na próbie.

Działacze MK PZKO w Karwinie-Frysztacie (od lewej): Leszek Koch (Klub Średniaków), prezes Koła Danuta Ondruch, członkowie Klubu Młodych – Marian Pieczka (prezes) i Adam Gałuszka.

Do takich tradycyjnych imprez należy na przykład zbliżające się Pożegnanie Lata (9 października). W grudniu odbywa się zawsze Wigilijka, w lutym zebranie sprawozdawcze. Kiedyś były też bale, ale zrezygnowano z nich. Zastąpiły je Zabawy Ostatkowe. Są też obchody Dnia Matki, a w czerwcu spotkanie, na którym zarząd dziękuje najaktywniejszym działaczom, m.in. chórzystom. Przy Kole działają bowiem aż dwa zespoły – chór żeński „Kalina” i męski „Hejnał-Echo”. Ten drugi będzie niedługo, 6 listopada, obchodzić jubileusz 90-lecia. Koło bierze też co roku udział w Festiwalu Mniejszości Narodowych, który na frysztańskim rynku organizują władze miasta.

Seniorzy spotykają się też regularnie, by, na przykład, zagrać w bilard. Z kolei młodzi i średniacy grywają co piątek w tenisa stołowego. Także tak można wykorzystywać Dom PZKO...

KLUB MŁODYCH DZIAŁA OD STYCZNIA

Młodzi zaczęli się angażować w pra-

cę Koła w styczniu, ich Klub liczy 32 członków. – Pierwszą naszą imprezą był Bal Młodzieżowy, który odbył się 13 lutego – mówi prezes klubu Młodych, Marian Pieczka. – Potem było w kwietniu Powitanie Wiosny, wreszcie Powitanie Wakacji.

Klub Młodych spotyka się regularnie co piątek. Młodzi grają w tenisa stołowego, w siatkówkę, ale głównie chodzi o to, żeby być w gronie rówieśników. Członkowie mają od 15 do 25 lat, są wśród nich zarówno uczniowie szkół średnich, studenci, jak i robotnicy. – Pomagamy też na wszystkich imprezach Koła, a także Klubu Średniaków, z którym blisko współpracujemy. Zapewniamy średniakom cały serwis na imprezie, żeby mogli się spokojnie bawić, a oni później odwzajemniają się nam. Pod koniec października, na przykład, pomożemy naszym starszym kolegom na ich imprezie Halloween – wyjaśnia prezes Pieczka.

ŚREDNIACY TO MOCNA GRUPA

Zarząd frysztańskiego Koła cieszy się, że udało mu się wciągnąć do pracy także średnią generację.

– Zaczęło się właściwie od meczów siatkówki, które wspólnie z młodymi co tydzień rozgrywaliśmy w sali gimnastycznej szkoły – wspomina Leszek Koch, szef Klubu Średniaków. – Zawsze po meczu siadaliśmy przy piwie w niedalekiej gospodzie. W końcu doszliśmy do wniosku: po co mamy siadywać w karczmie, kiedy mamy swój Dom PZKO, gdzie też można by się napić piwa. No i tak już zostało, a przy okazji zaczęliśmy działać w Kole.

Klub Średniaków rozpoczął działalność w listopadzie ubiegłego roku. – Skupiamy właściwie średniaków z całej Karwiny i chcielibyśmy tu, we

Frysztacie, stworzyć takie zaolziańskie „dolańskie” centrum polskości – mówi Leszek Koch. Dodaje, że także członkowie Klubu Średniaków przychodzą do Domu PZKO co piątek, zawsze po siatkówce. W siedzibie Koła grywają też w ping-ponga wspólnie z młodymi.

Średniacy organizują też swoje imprezy. Była Zabijaczka, czyli świnobicie, były tzw. Balangi, a więc dyskoteki dla średniaków. – Zabijaczkę zorganizujemy też w przyszłym roku i będzie to chyba ostatnia większa impreza w Domu PZKO przed zaplanowanym remontem.

Średniacy pomogą też młodym z Halloweenem. Najważniejszą jednak imprezą ma być tzw. Dolański Gróm. – Górale mają Gorolski Dym w Jabłonkowie, dlatego więc nie zorganizować Grómu? – śmieje się Leszek Koch. – Imprezę tę zorganizujemy wspólnie z PZKO-wcami ze Stonawy i odbędzie się w tej wiosce 6 listopada. Najpierw będzie turniej w siatkówkę w stonawskiej hali sportowej. Siły w Pucharze Wójta Stonawy zmierzy 12 drużyn. Po południu zaś w tamtejszym Domu PZKO

jest taka, że podczas deszczu parkiet w sali się wybrzusza. Należałoby też wymienić okna, no i powiększyć salę, bo jest za mała, odnowić całe wnętrza budynku.

Żeby pokryć koszty remontu, które oszacowano na około 7 mln koron, PZKO-wcy, zwłaszcza średniacy, sprzedają na swoich imprezach cegielki. Ale to za mało, trzeba szukać bogatszych źródeł finansowych. Zarząd zwrócił się więc o pomoc do Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, a także do Ministerstwa Ochrony Środowiska RC. – Próbujemy też rozmawiać z innymi instytucjami, zwracamy się do potencjalnych sponsorów. Mamy nadzieję, że uda nam się zdobyć pieniądze i że ruszymy z remontem wiosną przyszłego roku. No i że uporamy się z nim najpóźniej do końca roku 2012 końca roku – mówi Leszek Koch.

Danuta Ondruch wierzy, że remont będzie podzielony na etapy, żeby Koło mogło przynajmniej częściowo działać i organizować swoje najważniejsze imprezy. Leszek Koch dodaje, że prace zostaną zlecone profesjonalnej firmie, która wybrana

Zdjęcia: JACEK SIKORA

Leszek Koch przy projekcie remontu Domu PZKO.

odbędzie się mini-festiwal rockowy. Zagra Basia Łakota i polski zespół Harlem, znany m.in. z jednego ze Złotów. Ma też przyjechać kapela z zaprzyjaźnionego z nami Jastrzębia-Zdroju.

REMONT ROZPOCZNIE SIĘ NA WIOSNĘ

Ostatnią ważną imprezą w Domu PZKO ma być w marcu Zabijaczka Klubu Średniaków. Potem ruszy remont. – Z inicjatywą przeprowadzenia remontu naszej siedziby przyszli właśnie średniacy i młodzi. To będzie bardzo kosztowne przedsięwzięcie. Nasz Dom PZKO wybudowano w 1977 roku i od tego czasu nie był remontowany. Pracy będzie więc sporo – mówi prezes Danuta Ondruch. Dodaje, że dach przecieka, a wilgoć

zostanie w przetargu. – Dziś już nie możemy się spodziewać, że remont Domu PZKO uda się zrealizować w czynie społecznym, jak przed 20 czy 30 laty – wyjaśnia.

W zebraniu kwoty potrzebnej na remont frysztańskiego Domu PZKO może pomóc każdy z nas. O tym, jak można to uczynić, informuje dokładnie strona internetowa Koła: www.pzkokarwina.cz. – Liczy się każda korona. Dlatego też każdy sponsor otrzyma cegielkę w formie certyfikatu. Informacja o zakupie cegielki będzie również zamieszczona na planszy „Planu rozbudowy i remontu Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie” i na naszych stronach internetowych – zapewnia prezes Danuta Ondruch. **JACEK SIKORA**

Miejsce do zabawy i wypoczynku

Zakończyła się rewitalizacja Alei Masaryka w Czeskim Cieszynie. Teraz mają szansę stać się ulubionym miejscem spacerów i relaksu dla wszystkich mieszkańców miasta, wydają się jednak, iż przede wszystkim odwiedzać je będą osoby starsze, dysponujące większą ilością wolnego czasu, oraz rodziny z dziećmi. Prezentujemy najciekawsze miejsca w parku.

PLAC ZABAW

Miejscem stworzonym z myślą o rodzinach z dziećmi jest bezsprzecznie okazały plac zabaw z linami, ściankami wspinaczkowymi, huśtawkami i zjeżdżalnią. Miejsce to jest ogrodzone, jego udostępnianie należy do obowiązków Straży Miejskiej. Otwarty jest codziennie od godzin porannych aż do zmroku (w zależności od pory roku).

ŚW. NEPOMUCEN

„Ciekawie” zaprojektowano oświetlenie pomnika Jana Nepomucena, po zmroku widoczna jest jedynie jego podstawa, nie zaś sama rzeźba. W tym celu prowadzone są już specjalne prace, mające skierować snop światła właśnie na figurę świętego.

»DRZEWO-LAMPA«

Przed szkołą podstawową powstało dzieło architektoniczne Josefa Starogo – słup oświetleniowy mający symbolizować rozłożyste drzewo. W pierwotnym zamierzeniu reflektory

Rewitalizacja Alei Masaryka jest jedną z części projektu Revitalpark 2010 dofinansowanego ze środków unijnych i realizowanego wspólnie przez polski i Czeski Cieszyn. Oprócz rewitalizacji alei, Revitalpark 2010 obejmuje z czeskiej strony stworzenie umocnienia brzegu Olzy wraz z parczkiem nadbrzeżnym, budowę wielofunkcyjnego budynku z kawiarnią i czytelnią „Noiva”, zaś po polskiej stronie rewitalizację Wzgórza Zamkowego. Rewitalizacja Alei Masaryka, wg planu inż. arch. Josefa Starogo z Czeskiego Cieszyna, była najdroższą inwestycją w ramach czeskiej części projektu Revitalpark 2010, pochłonęła ok. 40 mln koron. (wib)

się ich mieszkańcom). Nowoczesne żarówki są znacznie oszczędniejsze od tych, które zamontowane były w starych lampach.

FONTANNA

W miejscu, gdzie niegdyś znajdowała się scena, na której w niedzielne popołudnia grywała orkiestra, dziś usytuowano niewielką fontannę. Składa się ona z 15 dysz, z których każda tryska wodą o innym natężeniu. Oczko wodne wyposażone jest także w mechanizm iluminacyjny, pozwalający na podświetlenie słupów wody różnymi kolorami

CHODNIKI, ŁAWECZKI, KOSZE

Przez cały park prowadzi znacznie więcej chodników niż w przeszłości, powiększyła się także liczba ławeczek, zamontowano ich aż 65. Utrzymaniu porządku służyć ma zaś ok. 50 nowych koszy na śmieci oraz dwa miejsca, w których umieszczone zostaną pojemniki do segregacji śmieci. (wib)

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS (5), MAREK DZUPIN (1)

ze słupa kierować miały mocne strumienie światła na rzeźby i elementy architektoniczne parku. W końcu, z uwagi na protesty mieszkańców, zdecydowano się na oświetlenie okolice „drzewa-lampy” oraz wymianę reflektorów na nieco słabsze.

POMNIK OFIAR PIERWSZEJ WOJNY ŚWIATOWEJ

Został odnowiony, zyskał nową podstawę, a dzięki modyfikacjom terenu stał się bardziej widoczny. Przed pomnikiem wygospodarowano miejsce na spory plac, wokół którego ustawiono ławeczki.

PREZYDENT MASARYK

Po ponad 70 latach powróci do alei także sam T.G. Masaryk, pierwszy czechosłowacki prezydent, patron parku. Jego podobizna, w formie

plaskorzeźby, umieszczona zostanie naprzeciw pomnika pierwszej wojny światowej. Autorem dzieła jest Martin Kuchař. Kamienna tablica, o wysokości ponad trzech metrów i szerokości niespełna dwóch, waży 6,5 tony. Umieszczona zostanie na cokole ważącym 3,5 tony. Uroczyste odsłonięcie plaskorzeźby zaplanowane jest na najbliższy wtorek, 28 września, na godz. 10.00.

OŚWIETLENIE

Park zyskał całkowicie nowe oświetlenie. Konstrukcja lamp pozwala na uniknięcie tworzenia się luny ponad parkiem (strumień światła nie jest kierowany w górę). Ponadto, oprócz oświetlenia terenu parku, lampy zawierają specjalny stożek lustrzany, pozwalający oświetlić także okoliczne budynki (co niespecjalnie podoba

WYBRALIŚMY SIĘ NA WYCIECZKĘ Z »BESKIDEM ŚLĄSKIM«

20 kilometrów **wzdłuż Łucyny**

Wtorek rano, godz. 7.30. Na dworzec w Czeskim Cieszynie zjeżdżają pociągi z Ostrawy i Hawierzowa, z Bogumina i Karwiny oraz z Jabłonkowa. Wsiadają tłumy młodzieży, zmierzającej do cieszyńskich szkół średnich. Z tłumu wylaniają się grupki ubranych na sportowo seniorów. Zajmują drugi wagon w pociągu osobowym do Frydku-Mistku. To uczestnicy kolejnej wtorkowej wycieczki Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski”. Cel: Wędrówka wzdłuż rzeki Łucyny.

Wycieczka również mnie zainteresowała, choć nie jestem członkinią „Beskidu”. Dołączam do grupy – z lekką obawą, czy podołam 20-kilometrowej trasie. Muszę podołać! Razem z koleżanką z ławy szkolnej jesteśmy najmłodszymi uczestniczkami. Owszem członkowie „Beskidu” – bez względu na wiek – to wprawni turyści. – Od dzieciństwa lubię chodzić w góry – uśmiecha się Danuta Białożył z Gródka. Mówi, że jest wprawdzie „przybraną gorolką”, bo do Gródka przeprowadziła się z Orłowej-Łazów, lecz teraz nie chciałaby już wracać w rodzinne strony.

– Pierwszą górą w życiu, którą zdobyłam, był Stożek. To było w czasie okupacji, gdy chodziłam do niemieckiej szkoły. Później z mężem chodziliśmy w góry, a od 13 lat wędruję z „Beskidem”.

Pani Danuta skończyła w tym roku 76 lat. Ma chore kolano, lekarz przekonywał ją, by zaniechała turystyki. – Posłuchałam go i przez rok nie chodziłam. Ale z kolaniem i tak nie było lepiej, więc na nowo zaczęłam chodzić – stwierdza z uśmiechem.

Jiří Bartoň mówi po czesku. Nie jest wyjątkiem. Z „Beskidem” uprawia turystykę jeszcze kilku innych Czechów. – Z grupą „Beskidu” spot-

Czas na wymarsz...

wać miejscowego, podobno wyśmienitego, piwa.

Począwszy od Wojkowic, koryto Łucyny jest uregulowane. Rzeczka łączy się ze sztucznie wytworzonym kanałem, który sprowadza do niej wodę z Morawki. Prąd samej Łucy-

Nad zaporą w Żermanicach. Na pierwszym planie kierownik wycieczki – Tadeusz Farny.

kałem się na jakiejś akcji turystycznej, ponieważ angażuję się w Klubie Czeskich Turystów w Ostrawie. Stwierdziłem, że „Beskid” ma ciekawy program, więc od czasu do czasu chodzę z nimi na wycieczki – mówi pan Jiří, emerytowany kolejarz. Turystyka to jego pasja. Aż trudno uwierzyć, że zalicza po trzy, cztery piesze wycieczki tygodniowo. Czasem z kolegami, lecz najczęściej w pojedynkę. W miesiącu pokonuje ok. 300 kilometrów!

PIWO NIE DLA NAS

Wędrówkę wzdłuż Łucyny rozpoczynamy w Dobracicach. To tu, spod Praszywej, wypływa rzeka przez jednych nazywana Luciną, przez innych Łucyną, a od lat 50. ub. wieku oficjalnie nazywająca się Lučiną. Koryto rzeki w Dobracicach przekracza wiadukt. Biegnie tędy droga ekspresowa R48. Z Dobracic blisko do Wojkowic, kojarzących się z piwem. Przechodzimy koło Minibrowaru „U konička”, do którego coraz częściej zmierzają wycieczki rowerowe i autokarowe, m.in. kół PZKO. Niestety – jest za wcześnie, nie możemy więc skosztować

ny jest za słaby, by zasilic rozlewającą się od Domasłowic zbiornik Zapory Żermanickiej.

Mijamy jedną wioskę za drugą. Wszystkie są malownicze, spokojne, widać dużo nowo budowanych domów. Nie są rzadkością mniejsze lub większe stadniny koni. Jedna ze znanych stadnin jest w Domasłowicach Dolnych.

Już widać zaporę. Wybudowana została w latach 50. ub. wieku. Idziemy wzdłuż jej lewego brzegu. Karol Guńka z Czeskiego Cieszyna wspomina, jak tędy jeździł na rowerze. Trasa to była nie byle jaka – z Błędowic Dolnych aż do Jabłonkowa, skąd pochodził. – W Błędowicach miałem wujka i ciocię. Wujek, Rudolf Goszyk, był tam po wojnie pastorem. Będąc gimnazjalistą, spędzałem u nich wakacje. By zaoszczędzić, bo w domu się nie przelewał, jeździłem do domu na rowerze, z Błędowic przez Żermanice, Toszonowice Górne, Gnojnik i Niebory. Najtrudniej było pokonać ostatni odcinek w Nawsiu, z Harcowa na most przed dworcem kolejowym, tam jechałem już ostatkiem sił. Cała

trasa trwała około trzech godzin. Wtedy były zwykle rowery, bez przerutek – opowiada.

Z HACZYKIEM CZY BEZ?

Przed nami wioska Lučina. W odróżnieniu od sąsiednich miejscowości, których początki sięgają XIII-XV wieku, ta licząca dziś ok. 1,2 tys. mieszkańców gmina, może się pochwalić zaledwie 56-letnią historią. Jej załącznikiem było osiedle wybudowane dla robotników, którzy stawiali zaporę oraz częściowo dla mieszkańców zatopionych w okolicy domów. Zapora pochłonęła m.in. centrum Sobieszowic, wraz ze szkołą i kościołem. Sobieszowice kiedyś rozciągały się po obu stronach Łucyny, teraz leżą tylko na jej prawym brzegu. W 1961

roku poświęcono tam nowy kościół. Chociaż były to lata twardych rządów komunistycznych, mieszkańcy wioski nie zamierzali się pogodzić z utratą domu modlitwy i wywalczyli budowę nowego.

Na temat nazwy nowo powstałej w 1954 roku wioski toczyły się dyskusje. Zamierzano nazwać ją tak samo, jak nazywała się rzeka, z tym, że jedni (m.in. poeta Petr Bezruč) opowiadali się za Luciną, z kolei inni (na czele z dyrektorem sobieszowickiej szkoły Stanislavem Lenertem) forsowali nazwę Lučina. Ostateczny wybór padł na drugą z wersji, zmieniono również nazwę rzeki. Do tej pory jej oficjalna czeska nazwa brzmiąca Lucina, choć w przeszłości pojawiała się również wersja z „č”, a na polskiej mapie z

1939 roku znajdziemy Łuczynę. Chyba nie tylko mnie nasuwa się analogia z Olzą – Olszą...

Obok drogi, z alei drzew, wyrasta oryginalny 9-metrowy krzyż z wizerunkiem św. Jana Nepomucena. Nie stoi, a wyrasta, bo wyrzeźbiony jest ze starego, obumarłego dębu, ciągle tkwiącego korzeniami w ziemi. To nowość, przed tegoroczną Wielkanocą stworzył go Jan Vitásek z Nydku.

Z Lučiny blisko do Żermanic. To mała wioska, licząca ok. 260 mieszkańców. Z tamy zapory rozciąga się piękny widok na jezioro i leżącą pod tamą osadę. Kierownik wycieczki, Tadeusz Farny z Suchej Średniej, opowiada nam o ciekawostkach w okolicy. Nim wyruszył z grupą na trasę, najpierw sam ją przeszedł i przestudiował informacje o miejscach, przez które idziemy. W ten sposób przygotowuje się do każdej wycieczki, którą prowadzi.

MOST NAD ŁUCYNĄ

Idziemy w dół, mijamy kościół i zmierzamy w stronę Błędowic Górnych. Kazimierz Jaworski, dziennikarz i literat z Trzyńca, wspomina Wiesława Adama Bergera, zmarłego w 1996 roku znanego zaolziańskiego pisarza. Mnie też kojarzy się z rzeką jego opowiadanie „Most nad Łucyną”, które dało tytuł całemu zbiorowi poetyckich opowiadań. „Widzę przez kuchenne okno jak na granicy całymi dniami i nocami maszyną parową wbijano z ogromnym szczękiem grube pale w czterech rzędach od najdłuższego kończąc najkrótszym uzupełniając zatorami i płotami ze zwojów drutu kolczastego” – pisał w wspomnieniu. Łucyna w dwóch miejscach tworzyła granicę – w Błędowicach oraz na styku Szonowa, Szumbarku i Górnych Datyn. To była w 1938 roku granica między Protektoratem Czech i Moraw a Polską, później między Protektoratem a III Rzeszą...

Idąc dalej wzdłuż Łucyny, docieramy do Błędowic Dolnych. W oddali nad rzeką widzimy najpierw katolicki kościół pw. św. Małgorzaty, później kościół ewangelicki i stojącą obok polską szkołę. Przed nami ostatnie kilometry i najbardziej urocze zakątki Łucyny. Miasto mamy niemalże na wyciągnięcie ręki, a jednak go nie widać. Schowane jest za drzewami porastającymi przeciwny brzeg Łucyny, nie dochodzi do nas nawet miejski zgiełk. Podziwiamy zakola rzeki, które od 1992 roku są chronione. Kazimierz Jaworski przyznaje, że to one najbardziej go zachęciły do udziału w wędrówce z „Beskidem”. Ja w duchu gratuluję sobie, że zdecydowałam się iść. Przez czternaście lat mieszkałam w Hawierzowie, a ani razu nie szłam tędy, po drugim brzegu rzeki, po niekończącej się prawie łące nad Łucyną...

Dochodzimy do ronda przed dworcem kolejowym. Rozstajemy się z rzeką, która dalej zmierza przez Szonów do Ostrawy, by pod Zamkiem Śląskoostrawskim połączyć się z Ostrawicą.

Oryginalny 9-metrowy krzyż z wizerunkiem św. Jana Nepomucena.

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

DANUTA CHLUP

NAJLEPSZE CENY SAMOCHODÓW

www.AUTOKANTOR.cz
Třinec - Vendryně, tel: 558 350 475

RESTAURACJA DWORCOWA
Czeski Cieszyn, Tel. 558 711 594

Otwarte codziennie!

- przyjemna atmosfera
- kuchnia domowa
- bar szybkiej obsługi
- możliwość organizowania imprez towarzyskich

TRISIA, a.s. ☎ 558 387 151 | 724 155 787 **seminář**
"Uplatňování DPH v roce 2010. Informace o změnách připravovaných pro rok 2011."
14. října 2010

lektorka: Ing. Dagmar Fitřiková www.trisia.cz

POLSKA FIRMA REMONTOWO-BUDOWLANA oferuje

kompleksowe wykończenia wnętrz
plyty kartonowo-gipsowe (sadrokarton)
tynki cienkowarstwowe
tapety natryskowe
system DIACOLOR i GOTELE

Andrzej Stuchlik, tel. +48 501 080 378
e-mail: andrzejstuchlik@o2.pl
www.stuchlik.com.pl

Velká Letní Soutěž k 20. výročí založení firmy
Objednej okna a vyhraž...

150x Notebook ASUS PRO5DIJ-SX294V **Ještě v ZÁŘÍ dostanete 5% slevu navíc v prodejních**
150x LCD TV SONY Bravia KDL-32EX302 **v TRÝNCI a**
150x Domácí kino PHILIPS HTS 3373 **HAVIŘOVĚ**
150x Videokamera SONY DCR-SX33
150x Fotoaparát SONY DSC-W320

Mercedes-Benz třídy C

TRINEC 1. Máje 16
POZOR - od 1.8. jsme přestěhovali
do Třince - Staré Město
558 320 310
775 721 164
775 221 164
slovaktualtrinec@seznam.cz

HAVIŘOV Těšínská 1A
na Bludovickém kopci
u kruhového objezdu
558 320 310
774 481 164
774 491 164
slovaktualhavirov@seznam.cz

LÁZNĚ KARLOVA STUDÁNKA

Informace a objednávky:
přijímací kancelář
tel.: 554 798 262
554 798 263
fax: 554 772 026
ústředna Libuše
tel.: 554 798 111

Státní léčebné lázně Karlova Studánka
... lázně i pro zdravé

www.k.studanka.cz

Sportovní areál VENDRYNĚ
Vitality Slezsko

Spodziewasz się gości, a nie zamierzasz spędzać czasu w kuchni?
NO TO NIE ZWLEKAJ
i **wspaniale jedzenie**
zamów u nas!

Co oferujemy:

Pieczona szynka	160,- / 1 kg
Pieczony indyk	170,- / 1 kg
Golonka po wiejsku	130,- / 1 ks
Pieczona golonka	100,- / 1 ks
Kurczak z grilla	100,- / 1 kg

ZAMAWIAJ z 7-dniowym WYPRZEDZENIEM!

Zamówienia i bliższe informacje:
p.SZKUCIK **WIĘCEJ**
+420 733 184 406 [znajdziesz na www.VITALITYSLEZSKO.cz](http://www.VITALITYSLEZSKO.cz)

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz

Codziennie aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

Codziennie nowe informacje

Elmax® elektro

Żelazko TEFAL FV 9450

Stopa Autoclean ze strefą „Power Jeans” ♦ Auto Stop „STRAŻAK”
Aquaspeed System ♦ Ciągłe wytwarzanie pary 0-50 g/min ♦ Uderzenie pary 150 g/min ♦ Prasowanie w pionie ♦ Funkcja zapobiegająca kapaniu Anti Drip ♦ Wbudowany system antywapienny Anti Calc ♦ Funkcja samooczyszczania... słowem najlepsze!

Cena promocyjna 1 990,- Kč

Sklepy ELMAX ELEKTRO w regionie: CZ. CIESZYN, Rynek CSA HAWIERZÓW, DT ELAN ♦ KARWINA, Tr. Osvobození TRZYNIEC, centrum Slovan ♦ JABLONKÓW, stara poczta
www.elmaxelektro.cz

Zniżka do 41%
+ WARTOŚCIOWY PODARUNEK do każdego zamówienia !!!
Plastikowe okna i drzwi
DZWOŃ GRATIS 800 100 558
parapety za koronę

Avantgarde Generální zastoupení pro ČR
Jablunkovská 101, 739 61 Třinec
oknaavantgarde@seznam.cz

MSD

SZCZEPNIENIE
SILGARD®
przeciw rakowi szyjki macicy dla pań ubezpieczonych w RBP

Revirni bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna rovněž uczestniczy w projekcie producentów szczepień przeciw rakowi szyjki macicy, a to na bardziej korzystnych warunkach wynikających z przedziału wiekowego oraz ogólnej ceny, którą panie ubezpieczone w RBP zapłacą za to szczepienie.

Szczepienie w ramach projektu ma poszerzony zasięg i obejmuje dziewczęta oraz kobiety RBP w wieku 12 – 30 lat włącznie (zaszczepienie kobiet w wieku 26 – 30 lat jest możliwe wyłącznie na podstawie decyzji lekarza).

Warunkiem jest podjęcie Certyfikatu w punkcie kontaktowym RBP.

Lekarz stwierdzi w Certyfikacie zaaplikowanie poszczególnych dawek. Część Certyfikatu pn. Evidenční list zachowuje lekarz i służy ona do zamówienia bezpłatnej trzeciej dawki. Drugą część wypełnionego Certyfikatu otrzymuje klientka jako dowód zaszczepienia.

We współpracy z producentem szczepionki SILGARD projekt jest realizowany wyłącznie za pośrednictwem przychodni lekarzy (pediatry, ginekologa, centrum szczepień), którzy jako jedyni zapewniają trzecią dawkę szczepionki. W projekcie może wziąć udział również ten lekarz, który nie korzystał dotąd z bezpośredniej dystrybucji tej oto szczepionki.

Pierwsza dawka musi zostać zaaplikowana od 1. 6. 2010 do 31. 12. 2010.

Ubezpieczona za trzy szczepionki SILGARD zapłaci lekarzowi w sumie 6.400 Kč (2.700 Kč, 2.700 Kč i 1.000 Kč). Cena obejmuje już również koszty związane ze szczepieniem.

O dopłatę do szczepienia ubezpieczona może wnioskować w RBP dopiero po aplikacji trzeciej dawki, a to najpóźniej do dwóch miesięcy po jej przeprowadzeniu, za okazaniem odpowiednich dowodów (dowód kupna oraz dowód zaszczepienia).

Dopłata zostanie wypłacona według obowiązujących zasad pakietu profilaktyki w wysokości maksimum 1.000 Kč (zależy od aktualnego korzystania z pozostałych pozycji).

Więcej informacji można znaleźć w Aktualnościach na www.rbp-zp.cz.

REVIRNÍ BRATRŠKÁ POKLADNA
ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
www.rbp-zp.cz • bezpłatná infolinka: 800 213 213
Stabilní partner Vašeho zdraví!

SOBOTA 25 września

TVP 1

6.00 Moda na sukces (s.) 6.55 Trzeba się dobrze spisać 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Hurtownia książek 8.45 Ssaki morskie (dok. bryt.) 9.20 Ziarno 9.50 Britannia High 10.50 Stawka większa niż życie 11.55 Wielka wędrówka ludzkości (dok. bryt.) 13.00 Wiadomości 13.10 Zacznie gwiazd 13.45 Walc w obłokach (film USA) 15.30 Małe dranie 16.00 Miłość nad rozlewiskiem 17.00 Teleexpress 17.20 Wściekle gary 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Moi przyjaciele - Tygrys i Kubuś 19.30 Wiadomości 20.20 Różowa Pantera (film USA) 22.05 Wyścig o kasę (film niem.) 23.55 Ucieczka w kosmos i wojny Rozjemców (film kopr.) 1.35 Zbrodnia w wyższych sferach (film austral.).

TVP 2

6.25 Spis rolny na „Plebani” 6.35 Człowiek wśród ludzi 7.05 Maszyna zmian 7.35 Poezja łączy ludzi 7.50 M jak miłość (s.) 9.40 Barwy szczęścia (s.) 10.45 Licencja na wychowanie (s.) 11.50 Wojciech Cejrowski boso przez świat 12.20 Smaki czasu z Karolem Okrasą 12.50 Licencja na wychowanie (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Wideoteka dorosłego człowieka 15.15 Kocham cię, Polsko! 16.35 Tuzzone narzeczone (dok. bryt.) 17.30 Słowo na niedzielę 17.40 Wstęp wolny! 18.00 Panorama 18.50 Wielka draka o dzieciaka (teleturniej) 20.05 U Pana Boga w ogródku 20.55 Laskowik & Malicki 22.00 Kroniki Riddicka (film USA) 0.15 Nieuchwytny cel (film USA).

TV KATOWICE

6.05 Telenowiny 6.30 Eurośledzi 7.12 Przegląd prasy 7.17 Info poranek 7.40 Przegląd prasy 7.45 6 milionów sekund 8.20 Muzyczny mix 8.45 Olimpiada Bolka i Lolka 9.13 Infonuta 10.00 Serwis info 11.00 Debata po europejsku 12.00 Eurośledzi 13.00 Telenowiny 14.00 Przedsiębiorczość 14.15 Raport z Polski ekstra 15.00 Było, nie minęło kronika 16.00 Studio Wschód 17.00 Śląska lista przebojów 17.20 Spotkania z mistrzem 18.05 Tajemnice historii 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 19.25 Śląsk jest piękny 19.45 Muzyczny mix 20.00 News room 21.00 Telekurier extra 22.24 Jej sukces 23.22 Miasto na morzu (dok. szwajcarski).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Scooby Doo, gdzie jesteś? 7.45 Rufian 9.45 Magazyn UEFA Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Czarodziejki (s.) 12.45 Przygody Merlina (s.) 13.45 Dom nie do poznania 14.45 Się kręci 15.45 Studio F1 16.00 Grand Prix Singapuru 17.05 Polska - Kanada, siatkówka 18.50 Wydarzenia 19.30 Daleko od noszy 20.00 Diabeł ubiera się u Prady (film USA) 22.20 Gala boksu zawodowego 0.20 Bliskie spotkania trzeciego stopnia (film USA).

TVC 1

6.00 Poranek z Dadą (pr. dla dzieci) 6.10 Złote rączki 6.30 Sezamie, baw się razem z nami 6.55 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.15 U nas na farmie 7.30 Tajemnice antycznego Rzymu (s.) 8.00 Bez łącza (film isl.) 9.20 Baranek Shaun (s. anim.) 9.25 Wiadomości dla dzieci 9.40 Pogotowie kulinarne (mag.) 10.10 Zwycięzcy (film duń.) 12.00 Południowe wiadomości 12.05 Z metropolii; Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Czy je zechcecie? 13.10 Mała farma (reality-show) 13.35 Pod słońcem Toskanii (film USA) 15.25 Cranford (s.) 16.20 Zawodowcy (s.) 17.15 Przystanek niekończący - nie wysiadać (film czes.) 18.40 Dzieje walecznego narodu czeskiego 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Faux pas (opow. filmowe) 21.20 Niczego nie żałuję - Edith Piaf (film

kopr.) 23.45 Zbrodnia ojca Amaro (film kopr.) 1.40 13. komnata E. Kasplicky.

TVC 2

5.55 Kawałek drewna z drzewa 6.20 Wiadomości STV 6.45 Diagnoza 7.05 Kamienie w czeskim krajobrazie 7.30 Film o serialu „Policja kryminalna Stare Miasto” 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Nasza wieś (mag.) 9.45 Folklorika 10.10 Wędrówki za piosenką (mag.) 10.40 Poszukiwania czasu utraconego 11.00 Inspiracja dobrem (dok.) 12.00 Game Page (mag.) 12.30 Meduza (lista przeb.) 13.05 Simpsonowie (s. anim.) 13.30 Sabotaż (mag.) 13.55 Tak, panie ministrze (s.) 14.30 Abbey Road: Live II 15.20 Tańczące skały 15.40 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 16.10 Miejsca pielgrzymkowe 16.30 Bogowie i prorocy (cykl dok.) 17.00 Antologia czeskiego humoru: Uśmiechy Františka Poláka 17.40 Z profesorem F. Dvořákem za klasykami czeskiej sztuki plastycznej 18.00 Znikające strony rodzinne 18.20 O języku czeskim 18.35 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Mała farma (reality-show) 20.00 Dvořákova Praha 2010 (koncert) 21.40 Teatr żyje! (mag.) 22.10 Wręczenie Nagród F. Filipovskiego 22.40 333 (mag.) 23.35 TVC Live: Hudba Praha.

NOVA

5.55 Rodzina piratów (s. anim.) 6.25 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.40 Liga Szpaków (s. anim.) 7.10 Co nowego u Scooby'ego (s. anim.) 7.35 Wyprawy z Jeffem Corwinem 8.30 Obywatelskie judo (pr. publ.) 9.10 Poradnik domowy 10.10 Wojny klubów (film USA) 12.00 Dzwon do TV Nova 12.30 Wiem, że jesteś mordercą (film czes.) 14.50 Naga broń 2 1/2: Kto obroni prezydenta? (film USA) 16.35 Słodka zemsta (film USA) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości 20.00 Harry Potter i więzień Azkabanu (film USA-br.) 23.05 Ruiny (film kopr.) 0.50 Zmysłowe marzenia (film USA).

PRIMA

6.10 Magazyn kulinarny 6.35 Winx Club (s. anim.) 7.05 Pokemon (s. anim.) 7.30 Szaleństwa Toma & Jerry'ego (s. anim.) 7.45 Frasier (s.) 8.15 Will & Grace (s.) 8.40 Salon samochodowy (mag.) 9.50 M.A.S.H. (s.) 10.55 Nieustraszone (s.) 11.50 Czechi i Słowacja mają talent 13.50 Camp Rock II: Wielki finał (film USA) 16.00 Julie Lescaut (s.) 18.00 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości 19.35 Przyjaciele (s.) 20.00 P.S. Kocham Cię (film USA) 22.40 Wygrać ze śmiercią (film USA) 0.45 Mój brat Kain (film USA).

NIEDZIELA 26 września

TVP 1

6.35 Mały rycerz El Cid 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Klub przyjaciel Myszki Miki 9.05 Camp Rock II 10.50 Czarodziej z Waverly Place 11.20 Bronisław Wildstein przedstawia 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Siara w kuluarach 13.40 Winnetou w Dolinie Śmierci 15.20 Saga prastarej puszczy 16.20 Opole 2010 na bis 17.00 Teleexpress 17.30 Ojciec Mateusz (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Chip i Dale 19.30 Wiadomości 20.20 Miłość nad rozlewiskiem (s.) 21.20 Uzdrowiciel z tropików (film USA) 23.15 Kochanek lady Chatterley (film bryt.) 1.10 Kto zabił ciotkę Cookie? (film USA).

TVP 2

6.25 Ostoja 7.00 M jak miłość (s.) 7.55 Barwy szczęścia (s.) 9.05 ZOO story 9.30 Łagodna na drodze 9.45 Opowieści o smokach 10.40 Dzień na wyścigach - Służewiec 2010 10.50 Wojciech Cejrowski boso przez świat

11.25 Makłowicz w podróży 12.05 K-9 (film USA) 13.45 Dzień na wyścigach - Służewiec 2010 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.15 Szansa na sukces 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.20 XII Mazurska Noc Kabaretowa Mrągowo 2010 18.00 Panorama 18.45 Tak to leciało! 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.05 Czas honoru 22.05 XV Festiwal Kabaretowy w Koszalinie 2009 22.35 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 23.30 Kocham kino.

TV KATOWICE

7.30 Serwis info 7.45 Śląski koncert życzeń 8.20 Muzyczny mix 8.45 Olimpiada Bolka i Lolka 9.00 Światowiec 10.00 Antysalon Ziemkiewicz 11.00 Teleplotki 12.15 Info jazda 13.00 Ekonomia z ludzką twarzą 13.15 Medycyna niekonwencjonalna 13.30 Serwis info 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.00 Elementarz mam 16.00 Europejskie Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych 17.00 Sława i chwała 18.00 Za strunami harfy 18.30 Aktualności 19.25 Tradycje ludowe 19.50 Muzyczny mix 20.00 Tydzień Jacka Żakowskiego 20.52 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 23.20 Za kulisami PRL 23.50 Przeszczerzenie Banacha.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.10 Co nowego u Scooby'ego? 7.40 Kaczor Donald przedstawia 8.15 Scooby Doo, gdzie jesteś? 8.45 Gumisie (s. anim.) 9.45 Kacze opowieści (s.) 10.45 Przygoda z piratami (film USA) 12.45 Jaś Fasola (s.) 13.15 Studio F1 14.00 Grand Prix Singapuru 16.00 Studio F1 16.15 Jaś Fasola (s.) 16.45 Szpilki na Giewoncie (s.) 17.45 Hotel 52 (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Ludzie Chudego (s.) 21.00 Polska - Niemcy, siatkówka 23.00 Granica (film kopr.).

TVC 1

6.00 Trojaczki (s. anim.) 6.25 Mamy trzy lata 6.35 Niemieckie bajki 6.50 U nas na farmie 7.05 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.15 Zgubione zabawki 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku (mag.) 10.25 Obiektyw (mag.) 10.55 F.L. Věk (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dyskusyjny) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.20 Kalejdoskop 14.45 Dziś nie przyjmuję (film czes.) 16.20 Czy mogę prosić? 16.50 TVC (mag.) 17.10 Słowo na niedzielę 17.15 Siły pierwotne (s.) 18.05 Goście (s.) 18.35 Podróż do Berlina 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Fatalne pieniądze (film czes.) 21.55 EXPOminuty 2010 22.05 168 godzin (pr. publ.) 22.35 Wallander (s.) 0.15 Hotel Babylon (s.).

TVC 2

6.15 Dialog Klementa Slavickiego 6.40 Stop 6.50 Wiadomości STV 7.20 City Folk 2010 - Mińsk 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki tygodnik filmowy 8.45 333 (mag.) 9.40 Świat sztuki: Życiorys (cykl dok.) 10.25 Czy je zechcecie? 10.35 Dzienniczek lektur 10.45 Świat książek (mag.) 11.05 Film 2010 11.25 W.A. Mozart: „Don Giovanni” 14.35 Broń biologiczna (dok.) 15.20 Otchłanie Pacyfiku (s. dok.) 16.10 Miły i fakty historii: Wojownicy (cykl dok.) 17.05 Kamera w podróży 18.00 Magazyn religijny 18.20 Magazyn chrześcijański 18.35 Kultura.cz (mag.) 19.00 Tak, panie ministrze (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Talent na bezdrożu 22.05 Na pływalni z M. Krobotem (talk-show) 22.30 Wiadomość od I.M. Havla 22.45 Gdzie leży prawda (film kan.-br.) 0.30 Abbey Road: Live II.

NOVA

5.30 Rodzina piratów (s. anim.) 6.00 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.10 Spiderman (s. anim.) 6.40 Baby Looney Tunes (s. anim.) 7.05 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.35 Przymaki Babicy (mag.

kul.) 8.10 Przyprawy (mag.) 9.10 Skip-py (s.) 9.45 Kasia i znów te strachy (film czes.) 11.40 Feniks (film kopr.) 13.30 Formuła 1: Grand Prix Singapuru (transmisja) 16.00 Tuż przed tragedią (cykl dok.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.25 Przymaki Babicy (mag. kul.) 18.00 Poradnik domowy 18.55 Judo obywatelskie (mag. publ.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Talentmania 22.05 Odpryski (mag.) 22.30 Zakon (film USA) 0.35 Casanova (film br.).

PRIMA

6.10 Magazyn kulinarny 6.40 Winx Club (s. anim.) 7.05 Pokemon (s. anim.) 7.25 Szaleństwa Toma & Jerry'ego (s. anim.) 7.45 Przyjaciele (s.) 8.15 Ludzie Hitlera (s. dok.) 9.20 Świat 2010 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia (pr. dys.) 11.55 Poradnik domowy 13.00 Rosemary & Thyme (s.) 14.05 Profesor Jarki (film czes.) 15.55 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni (mag. kul.) 18.55 Wiadomości 19.35 Przyjaciele (s.) 20.00 Czechi i Słowacja mają talent 22.10 Firewall (film USA-austral.) 0.25 Córka górnik (film USA) 2.45 Życie po fałstarcie (s.).

PONIEDZIAŁEK 27 września

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.05 Polityka przy kawie 8.20 Życie na cieplejszej planecie 8.40 Legenda Nezha (s.) 9.10 Camp Rock II 10.55 Niepokonani 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Życie ptaków (dok. bryt.) 13.15 Plebania (s.) 13.40 Klan (s.) 14.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.45 Opole 2010 na bis 15.00 Wiadomości 15.15 Polityka przy kawie 15.35 Moda na sukces (s.) 16.25 Plebania (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Celownik 17.55 Klan (s.) 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.05 Przygody rozbójnika Rumcajsa 19.15 Bajki z mchu i paproci 19.30 Wiadomości 20.25 Ranczo (s.) 21.30 Głośna sprawa 22.20 Szerokie tory 22.55 Ostatni pociąg pancerny (film kopr.).

TVP 2

6.00 Powszechny spis rolny 2010 6.30 Pytając o Boga 6.55 Spotkanie w wierze 7.20 ZUS dla ciebie! 7.30 Na dobre i na złe (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.50 Aleja gwiazd 11.15 Familiada (teleturniej) 11.45 Anna Dymna spotkajmy się 12.20 Pytając o Boga 12.40 Potrzebna od zaraz 13.15 Taki jak tata (film USA) 15.05 Czas honoru 16.00 Program lokalny 16.35 Opowiedz nam swoją historię 17.25 Jeden z dziesięciu 18.00 Panorama 18.25 Gorący temat 19.00 Licencja na wychowanie (s.) 19.35 Bulionerzy 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.45 M jak miłość (s.) 21.50 Tomasz Lis na żywo 22.55 Zabójczy układ (film kanad.) 0.35 Wirus zagłady (dok. bryt.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.23 Info traffic 7.10 Info poranek 8.10 Gość poranka 10.12 Biznes otwarcie dnia 10.50 Gość poranka 12.17 Biznes 13.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 17.00 Przedsiębiorcza strona Śląska 17.20 Ślązaków portret własny 17.40 Co, gdzie, kiedy? 18.00 Aktualności flesz 18.05 Forum regionu 18.30 Aktualności 19.25 Desperaci 19.50 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.06 Telekurier 22.15 Info dziennik 23.17 Raport z Polski 23.46 Ostatni Cygan w Oświęcimiu.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.20 Olinek Okraglinek - obrońca uśmiechu 8.45 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Zamienmy się żonami 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Tak, kochanie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja

(mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Program 21.00 Serbia - Polska, siatkówka 23.00 Amerykański ninja II (film USA).

TVC 1

5.59 Dzień dobry 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 8.55 Dziś nie przyjmuję (film czes.) 10.30 Magazyn muzyki dętej 11.05 Śmierć biegłego sądowego (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Doktor Quinn (s.) 14.15 Dotyk anioła (s.) 15.05 Historie z natury (cykl dok.) 15.15 Kochamy operę (pr. edukacyjny) 15.35 Kwiz dla dzieci 16.00 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 16.15 Dzieci kręcą bohaterów (cykl dok.) 16.30 Czarodziejskie przedszkole (pr. dla dzieci) 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Policja kryminalna Stare Miasto (s.) 21.05 Podróż po Berlinie (pr. cykl.) 21.35 Reporterzy TVC (pr. publ.) 22.15 Ścisłe tajne morderstwa (cykl dok.) 22.30 Szok (film fr.) 0.00 Polityczne spektrum 0.25 Californication (s.) 0.55 Doktor Quinn (s.) 1.40 Kalejdoskop.

TVC 2

6.00 Poranek z Dadą 6.15 Samochodzik (s. anim.) 6.40 Czarodziejska karuzela (s. anim.) 6.50 Bajki srebrnego cesarstwa 7.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 7.25 Alchemia istnienia 7.50 Poszukiwania przodków 8.20 Historyczne opowiastki i ciekawostki 8.30 Panorama 9.10 Klucz (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Europa dziś (mag.) 10.20 Kultura.cz (mag.) 11.05 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę (konkurs dla młodzieży) 12.00 Mąż do wynajęcia 12.25 Sprawa dla ombudsmna 12.40 Broń biologiczna (dok.) 13.35 Angielski dla najmłodszych 13.45 Telling Tales 13.50 Mądronos (pr. dla dzieci) 14.10 Bez łącza (film isl.) 15.30 Otchłanie Pacyfiku (dok.) 16.25 Przygody nauki i techniki (pr. cykl.) 16.50 Mistrzostwa RC w biegu 17.15 Wiadomości w czeskim języku migowym 17.30 Studio piłki nożnej: FK Teplice - SK Sigma Olomouc (transmisja meczu) 20.00 Apokalipsa: II wojna światowa (dok.) 21.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.30 Piękne straty (talk-show) 22.10 Czysta krew (s.) 23.00 Terra musica (mag.) 23.30 Film point 23.55 Big Beat (cykl dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.35 Talentmania 11.30 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.35 Superman (s.) 13.35 Siostrzyczki (s.) 14.05 Gwiazdne wrota: Atlantyda (s.) 15.00 Kobra 11 (s.) 16.00 Agenci NCIS (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Dr House (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa powiatu (s.) 20.45 Weekend (mag.) 21.20 Mr GS (talk-show) 22.05 Mentalista (s.) 23.00 Agenci NCIS (s.) 23.50 Poker After Dark 0.45 69 rozkoszy dla śmiertelników (s.).

PRIMA

6.25 Szaleństwa Toma i Jerry'ego (s. anim.) 6.55 Frasier (s.) 7.20 Magazyn kulinarny 8.10 Przyjaciele (s.) 8.55 M.A.S.H. (s.) 9.30 Nieustraszone (s.) 10.35 To morderstwo, napisała (s.) 11.35 Policja Hamburg (s.) 12.35 M.A.S.H. (s.) 13.05 Will & Grace (s.) 13.35 Blżej (s.) 14.35 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 15.30 Big Ben (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.50 Fakty B. Tacheci 18.00 Nakryto do stołu (konkurs kulinarny) 18.55 Wiadomości, 19.50 VIP wiadomości 20.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.20 Pr. rozrywkowy 22.00 Kości (s.) 22.55 Powrót do życia (s.) 23.55 Policja kryminalna Kolonia (s.).

WTOREK 28 września

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.05 Polityka przy kawie 8.20 Małe dranie 8.50 Owocowe ludki 9.20 Jedyne przedszkole 9.55 Dlaczego? Po co? Jak? 10.15 Koszmarny Karolek 10.25 Errata do biografii 10.55 Laboratorium europejskie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Życie ptaków (dok. bryt.) 13.10 Plebania (s.) 13.40 Klan (s.) 14.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.45 Opole 2010 na bis 15.00 Wiadomości 15.15 Polityka przy kawie 15.35 Moda na sukces (s.) 16.25 Plebania (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Celownik 17.55 Klan (s.) 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.05 Magiczne przygody misia Ruperta 19.30 Wiadomości 20.25 Gwiezdne wojny V - Imperium kontratakuje (film USA) 22.45 Misja specjalna 23.20 Spustoszenie (film kopr.) 0.55 Bracia i siostry (film USA).

TVP 2

6.10 Opowiedz nam swoją historię 7.30 Na dobre i na złe (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.55 Aleja gwiazd 11.15 Familiada (teleturniej) 11.50 Zimowe uroki Japonii (dok. niem.) 12.50 Licencja na wychowanie (s.) 13.25 Wielka draka o dzieciaka (teleturniej) 14.30 Barwy szczęścia (s.) 15.05 M jak miłość (s.) 16.00 Program lokalny 16.35 Opowiedz nam swoją historię 17.25 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 18.00 Panorama 18.25 Gorący temat 19.00 Licencja na wychowanie (s.) 19.35 Bulionerzy 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.55 M jak miłość (s.) 21.50 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.55 Shadya (dok. kanad.) 0.00 The Doors 2.25 07 zgłoś się.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.42 Info poranek 7.23 Info traffic 8.10 Gość poranka 10.12 Biznes otwarcie dnia 10.50 Gość poranka 11.30 Serwis info 12.17 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.55 Serwis sportowy 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 17.00 Śląskie Centrum Przedsiębiorczości 17.20 Bliżej natury 17.45 Relacje 18.00 Aktualności fiesz 18.05 Bytom nowa generacja 18.30 Aktualności 19.25 Zgłębić tajemnice raka 19.50 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.06 Telekurier 21.45 Aktualności 22.24 Info dziennik 23.17 Plusminus 23.45 Cień świętej księgi 0.50 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.50 Anastazja 8.45 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina

zastępcza plus 13.00 Zamieńmy się żonami 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Tak, kochanie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Kolekcjoner (film USA) 22.30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.30 Szukając siebie (film USA).

TVC 1

5.55 O królowie, księżycu i gwiazdzie (bajka) 6.25 Franklin (s. anim.) 6.50 Finley, samochód strażacki (s. anim.) 7.10 Kwiz dla dzieci 7.40 Tajemnice Toma Wizarada (s.) 7.55 Czarodziejskie przedszkole 8.25 O wodzie, miłości i szczęściu (bajka) 9.15 Królowy nie zawsze są do zamążpójścia (bajka) 10.05 Film o serialu „Goście” 10.35 Fiszpańskie jabłuszka (bajka) 11.35 Dom - to sztuka (mag.) 12.00 Południowe wiadomości 12.05 Dlaczego duże australijskie zwierzęta wyginęły (dok.) 13.00 Gospoda pod Białym Kotem (bajka) 14.05 Cyrk, cyrk 15.15 Karel Hynek Mácha (teatr TV) 17.05 Dwa i pół łobuza (film wł.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Transmisja programu rozrywkowego Paraple 2010 21.05 Karel Gott śpiewa piosenki ludowe 21.35 Dziennik lekarki (s.) 22.25 Caravaggio (film wł.) 0.10 EXPOminuty 2010 0.25 Teatr żyje! (mag.) 0.50 Terra musica 1.20 Czy mnie zechcecie?

TVC 2

6.15 Potomkowie Przemysławów (dok.) 7.10 Mity i fakty historii: Wojownicy (cykl dok.) 8.00 Obiektyw 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.40 Wiadomość od I.M. Hsvla 10.00 Transmisja mszy św. 11.30 Poszukiwania czasu utraconego 11.50 Morawska poezja ludowa w pieśniach 12.35 Potomkowie sław (cykl dok.) 13.10 Cudowny świat (cykl dok.) 13.40 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 14.05 Architektura interiorów (s. dok.) 14.55 Koncert ze Złotego Saloniku Zamku Praskiego 15.25 Na dzień św. Wacława 16.20 Przygody Lisiczki Chytruski 17.20 Poszukiwania czasu utraconego 17.40 64. Międzynarodowy Festiwal Muzyki „Praska Wiosna 2009” (koncert) 19.00 Morawska Jesień Brno 1996 (koncert) 20.00 Dzień państwowości czeskiej 22.05 Św. Wacław: święty - książę - legenda 22.40 32A (film irl.) 0.05 Q (mag.) 0.35 Retro (mag.) 1.00 Podróż do Berlina.

NOVA

5.55 Cuda natury 6.20 Przygody Za-

cha i Annie (film anim.) 7.10 Magiczny miecz - Legenda Camelotu (film anim.) 8.40 Dwóch w zoo (film czes.) 10.20 Szóstka niedźwiedzi z Cibulką (film czes.) 12.10 Lato z kowbojem (film czes.) 14.00 Królowa jeziora (film czes.) 16.00 Sabrina (film USA) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.20 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 23.15 Męskodamska rzecz (film USA) 1.05 Tajemnice Smallville (s.) 2.10 Poradnik domowy.

PRIMA

6.10 Przygody Rocky'ego i Bullwinkla (film anim.) 7.55 Dzięki tobie, Winn-Dixie (film USA) 10.05 C.K. marszałek polny (film czes.) 11.45 Po rozum do mrówek (film anim.) 13.35 Amerykański prezydent (film USA) 15.55 Garbi - super bryka (film USA) 18.00 Nakryto do stołu! (konkurs kulinarny) 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne, sport 19.50 VIP wiadomości 20.00 Powroty do domu (s.) 21.20 Kulinarny reality-show 22.30 Zabójcze umysły (s.) 23.30 Powrót do życia (s.) 0.30 Policja kryminalna Kolonia (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 29 września

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.05 Polityka przy kawie 8.20 Siara w kularach 8.45 Owocowe ludki 9.15 Budzik (dla dzieci) 9.50 Moliki książkowe 10.05 Miejsce z historią 10.20 Raj 10.50 Szerokie tory 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Życie ptaków (dok. bryt.) 13.10 Plebania (s.) 13.40 Klan (s.) 14.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.45 Opole 2010 na bis 15.00 Wiadomości 15.15 Polityka przy kawie 15.35 Moda na sukces (s.) 16.25 Plebania (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Celownik 17.40 Klan (s.) 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.05 Proszę słońca 19.15 Nauki i przyjaciele 19.30 Wiadomości 20.25 Ranczo (s.) 21.30 Ratownicy 22.25 Niepokonani - Niezwykłe historie 23.00 Warto rozmawiać 23.55 Wojna światów 0.25 W kręgu tajemnicy.

TVP 2

6.10 Opowiedz nam swoją historię 7.30 Na dobre i na złe (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.50 Aleja gwiazd 11.15 Gilotyna (teleturniej) 11.50 Córki McLeoda (s.) 12.50 Licencja na wychowanie (s.) 13.25 Tak to leciało! 14.30 Barwy szczęścia (s.) 15.05 M jak miłość (s.) 16.00 Program lokalny 16.35 Opowiedz nam swoją historię 17.25 Jeden z dziesięciu 18.00 Panorama 18.25 Gorący

temat 19.00 Licencja na wychowanie (s.) 19.35 Bulionerzy 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.45 M jak miłość (s.) 21.50 Poszukiwacze zaginionej arki (film USA) 23.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.50 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.12 Info poranek 6.53 Info traffic 8.10 Gość poranka 8.21 Info poranek 8.53 Info traffic 9.12 Gość poranka 10.12 Biznes otwarcie dnia 10.23 Info poranek 10.50 Gość poranka 12.17 Biznes 13.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 17.00 Przedsiębiorca strona Śląska 17.10 Film o Kłobucku 17.20 Mistrzostwa Europy w ratownictwie medycznym 17.45 Co słycać u... 18.00 Aktualności 18.05 Magazyn reporterów 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 19.25 Podwodna Polska 19.50 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.06 Telekurier 21.45 Aktualności 22.15 Info dziennik 23.17 Plusminus 23.45 Chińscy hakerzy atakują 0.40 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Smocze wzgórze II 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Zamieńmy się żonami 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Tak, kochanie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Studio 20.45 Valencia CF - Manchester United 23.00 Liga Mistrzów 23.30 Facet pełen uroku (film kopr.) 1.40 Zagadkowa Noc.

TVC 1

5.59 Dzień dobry 8.30 Bajka 9.00 Kawiarnia u Urszuli (pr. roz.) 9.50 Teatr TV 10.35 Orkiestra Gustava Broma 11.15 O Skarb Agnieszki Czeskiej 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Doktor Quinn (s.) 14.15 Dotyk anioła (s.) 15.05 Partnerskie strojenie (talk-show) 15.45 Niefortunna czarownica (s.) 16.10 Mądronos (pr. dla dzieci) 16.30 Czarodziejskie przedszkole (pr. dla dzieci) 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław (cykl dok.) 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Kochanki (s.) 23.15 To był mój brat (film wł.) 1.00

Doktor Quinn (s.) 1.45 Ścisłe tajne morderstwa.

TVC 2

6.00 Franklin (s. anim.) 6.20 Finley, strażacki samochodzik (s. anim.) 6.40 Teatr Spejbla i Hurvinka 7.05 Dom - to sztuka (mag.) 7.30 Game Page (mag.) 7.55 Potomkowie sław (cykl dok.) 8.30 Panorama 9.10 Spostrzeżenia z zagranicy 9.15 Kolekcjonerstwo 9.30 Babel (mag.) 9.55 Apokalipsa: II wojna światowa (cykl dok.) 10.55 Cudowny świat (cykl dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Wizyta w zoo 12.30 Boisko 7 14.40 Tajemnice Toma Wizarada (s.) 15.00 Czy mnie zechcecie? 15.15 Atak na samolot pocztowy (dok.) 16.10 Jak przeżyć (s. dok.) 16.25 O nauce i naukowcach (s. dok.) 16.50 Jeden wspólny świat (s. dok.) 17.05 Medycyna XXI wieku 17.25 Port (mag.) 17.50 Dołącz do nas (pr. ekolog.) 18.05 Nie poddawaj się (pr. ekolog.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w czeskim języku migowym 19.05 Sabotaż (mag.) 19.30 Adult English Zone 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.30 Królowa Elżbieta (film br.) 22.15 Niepożądani (dok.) 23.55 Berlin, plac Aleksandra (s.) 1.50 Partnerskie strojenie.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.35 Co tworzy rodzinę (film USA) 11.30 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.35 Superman (s.) 13.35 Siostrzyczki (s.) 14.05 Gwiezdne wrota: Atlantyda (s.) 15.00 Kobra 11 (s.) 16.00 Agenci NCIS (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Dr House (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Doskonały świat (s.) 21.20 Dr House (s.) 22.15 Historie bez scenariusza (cykl dok.) 22.50 Pytanie do boga (film kopr.) 0.55 Tajemnice Smallville (s.) 2.00 Mr. GS (talk-show).

PRIMA

6.25 Szaleństwa Toma & Jerry'ego (s. anim.) 6.55 Frasier (s.) 7.20 Magazyn kulinarny 8.10 Will & Grace (s.) 8.55 M.A.S.H. (s.) 9.30 Nieustraszony (s.) 10.35 To morderstwo, napisała (s.) 11.35 Policja Hamburg (s.) 12.35 M.A.S.H. (s.) 13.05 Will & Grace (s.) 13.35 Bliżej (s.) 14.35 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 15.30 Big Ben (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.50 Fakty B. Tacheć 18.00 Nakryto do stołu! (konkurs kulinarny) 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne, sport 19.50 VIP wiadomości 20.00 Spaleni (s.) 21.20 Top Star magazyn 22.25 Castle (s.) 23.25 Świrry (s.) 0.25 Policja kryminalna Kolonia (s.).

INFORMATOR

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Ze života hmyzu (25, 26, godz. 17.30);
▲ KARWINA: Ze života hmyzu (29, godz. 19.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Alvin i wiewiórki 2 (25-29, godz. 15.30); Let's dance (25-29, godz. 17.45); Machři (25-29, godz. 20.00); KARWINA - Centrum: Toy story 3 (25, 26, godz. 15.30); Nowszy model (25, 26, godz. 17.45); Niezniszczalni (25, 26, godz. 20.00); Salt (27-29, godz. 17.45, 20.00); TRZYNICIEC - Kosmos: Uczeń czarnoksiężnika (25, 26, godz. 17.30); Drużyna A (25-29, godz. 20.00); Psy i koty:

Odwet Kitty (27, 28, godz. 17.30); CZ. CIESZYN - Central: Ostatni władca wiatru (25, 26, godz. 17.00); BYSTRZYCA: Jutro będzie futro (25, gopdz. 19.00); JABŁONKÓW: Uczeń czarnoksiężnika (26, godz. 17.00, 19.30); CIESZYN - Piast: Streetdance (25-29, godz. 16.15, 18.15, 20.15).

WYSTAWY

CZ. CIESZYN - Czytelnia i kawiarnia literacka „Noiva” zaprasza na wystawę obrazów i grafik pt. „Cieszyn oczyma cieszyńskimi”. Czynna do 8. 10.
MIEJSKI OŚRODEK KULTURY w Karwinie, sala Mánesa: do 27. 10. wystawa obrazów Aloisa Bednářa. Czynna po, śr, pt: 9-15, wt, cz: 9-19.

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie, Rynek Masaryka: do 27. 9. wystawa pt. „Polska Szkoła Górnicza w Dąbrowie (1907-1920)” oraz „Ekslibris Chopinowski”. Czynne: po, wt: 8-12.30, 13-18, pt: 8-12.30, 13-17, so: 8-12.
POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE KARWINA: Wystawy: „Grzeszni ludzie miasta Karwiny”; foyer „Wirtualna Karwina”. Czynne: po, śr: 8-17, wt, czw, pt: 8-15.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”; do 10. 10. wystawa pt. „Piękno stroju ludowego”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Robotnicza 14: wystawa pt. „Środki płatnicze na Śląsku Cieszyńskim”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ SALA WYSTAW w Karwinie; rynek Masaryka: do 26. 11. wystawa pt. „Szybciej! Wyżej! Mocniej!”, stała ekspozycja „Strípky z dějin Karvine”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”; do 30. 9. wystawa Antoniego Szpyrcy pt. „Jabłonków na szkle malowany”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwa-

jów”; do 17. 10. wystawa pt. „Czar krysztalu”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17;
▲ SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Al. Masaryka 958: do 26. 9. wystawa „Gdzie twoje gniazdko, ptaszku?”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.
CO ZA OLŻĄ
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

ZYCZENIA

Dnia 29 września 2010 obchodzi zany jubileusz 75. urodzin

pani WANDZIA SZNAPKA

z Karwiny-Starego Miasta. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i pomyślności na dalsze lata składa mąż z rodziną.

RK-170

WSPOMNIENIA

W naszych sercach i myślach pozostaje stale

Jutro, 26 września 2010, mija 25. rocznica śmierci naszego Kochanego

sp. BENEDYKTA CHORZEMPY

z Karwiny, zamieszkałego w Orłowej. Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Mu chwilę wspomnień, dziękując córki i synowie z rodzinami.

RK-173

CO W TERENIE

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Zgrabne gródeckie rycerze” w dniach: 1. 10 w godz. 13-18, 2. 10. w godz. 9-18, 3. 10. w godz. 14-18.

KARWINA – Biblioteka Regionalna zaprasza 1. 10. o godz. 17.00 na wystawę pt. „Chopin 2010” do biblioteki.

JABŁONKÓW – ZG Macierzy Szkolnej organizuje 5. edycję turnieju siatkówki o puchar przechodni Baginieckiego Gorola 2. 10. w szkole H. Sienkiewicza w Jabłonkowie. Prezentacja w godz. 7.30-8.00, o godz. 8.00 rozpoczęcie turnieju. Inf.: Karol Baron 777 559 434.

PTTS „BŚ” – Zaprasza na uroczystości jubileuszowe z okazji otwarcia schroniska na Białym Krzyżu we wtorek 28. 9. Wybór trasy dowolny. Rejestracja do godz. 12.00 w restauracji schroniska Suřov. Wycieczka nr. W 32. Inf.: 605 783 338.

KARWINA-HENRYK – Zarząd MK PZKO zaprasza na prelekcję L. Zakutanskiego pt. „Afganistan

oczyma czeskiego żołnierza”. Spotkanie odbędzie się 25. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO we Frysztacie.

ŻUKÓW DOLNY – MK PZKO zaprasza na wycieczkę do Pragi w dniach 8.-10. 10., cena 1050 Kč. Informacje i zgłoszenia tel.: 736 436 823, e-mail: rahuppert@volny.cz. Termin zgłoszeń do 28. 9.

OFERTY

SPRZEDAM RENAULT 19 TD, 3-drzw., biały, STK 2011, cena 40 000 Kč. Tel.: 732 264 681.

GL-659

PIELĘGNACJA I WYCINANIE drzew. Tel.: +48 602 716 518.

GL-660

ANTYKI – KUPIĘ w każdym stanie przedwojenne meble, zegary, obrazy, pocztówki oraz inne staroci, tel. 0048 605 255 770.

GL-661

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i

palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoni kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432, 608 863 098.

GL-640

KONCERTY

POLSKI ZESPÓŁ ŚPIEWACZY „Hutnik” wraz z solistami Władysław Czepiec – tenor, Beata Drzewiecka – organy i fortepian, zapraszają na koncert do Mostów k. Jabłonkowa w kościele katolickim dnia 26. 9. o godz. 16.00. Dyryguje Cezary Drzewiecki, słowo o muzyce – Danuta Cymerys.

KARWINA-FRYSZTAT – Zapraszamy w niedzielę 26. 9. o godz. 16.00 do frysztackiego kościoła parafialnego na koncert organowy „Karwińskie organy”. Utwory organowe J. S. Bacha, J. Alaina, M. Duruféa, M. Zarinśa, R. Codexa, M. Radulescu i R. Surendrana zagra Rosjanin Sergiej Tcherepanow, działający aktualnie w Niemczech.

OPIEKA NAD GROBAMI

Całoroczna lub jednorazowa opieka, sprzątanie, dekoracja grobów na terenie czeskiej i polskiej części Śląska.

Informacje i zamówienia na naszych stronach internetowych: www.GARDENsofMEMORY.eu, tel.: 606 55 55 99, e-mail: info@gardensofmemory.eu, biuro: Trzyniec, ul. Kasztanowa 182, pok. 224.

GL-651

Kupię dom lub domek letniskowy powiat F-M, ew. Karwina tel. 777 007 727

GL-757

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30; e-mail: ogloszenia@glosludu.cz □ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.servis@hudeczek.cz □ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

DRZWI i FUTRYNY

EUROOKNA JANOŠÍK
Profil 92 mm: U = 0,8 W/m² K!
♦ DRZWI ZEWNĘTRZNE ♦
OKUCIA, MONTAŻ

Sklep: Třinec, Frydecká 12,
Tel. 558 325 172, 608 757 442

GL-034

ZAPRASZAMY NA ANGIELSKI
Najwyższy czas na zgłoszenia

MAJKOVÉ STUDIO
ABC Simple English
PRO DĚTI I DospĚLE

kursy 2010/2011

- dzieci, młodzież, dorośli
- zajęcia grupowe oraz indywidualne

728 756 623, 733 398 995

abc.english@seznam.cz

GL-082

NAUKA JĘZYKÓW OBCYCH

- angielski, francuski, hiszpański, polski
  - korepetycje dla licealistów i uczniów w grupach od 3-4 osób oraz „one to one”
  - lekcje dla dorosłych
- tel. 603 180 124
e-mail: cristobal@bajger.com
www.cristobal-bajger.firmy.cz

GL-619

XXXIV otwarte mistrzostwa PZKO w przełaju

W niedzielę 3 października 2010 odbędą się w Mistrzowicach kolejne, już XXXIV, otwarte mistrzostwa PZKO w biegu przełajowym o memoriał Wandy Delong. Ich organizatorem jest MK PZKO oraz ZG PZKO. Główną nagrodą jest Puchar Przechodni, przeznaczony dla ekipy, która wystawi najlepszą 3-osobową drużynę męską i kobiecą. Ponadto przygotowane są upominki dla najlepszych w poszczególnych kategoriach wieko-

wych chłopców (mężczyzn) i dziewcząt (kobiet), a są one następujące: 6-7 lat, 8-9, 10-12, 13-15, 16-18, 19-35, 36-49 i powyżej 50 lat.

Organizatorzy zwracają się z prośbą do dyrekcji szkół podstawowych i średnich, by poparli tę tradycyjną imprezę przez wysłanie swoich zawodników, bowiem jest ona pomyślana również jako jedna z form integrowania naszego środowiska szkolno-młodzieżowego.

Początek zawodów o godz. 9.00 (prezentacja do 8.45) obok byłej polskiej szkoły w Mistrzowicach (nieopodal Fibakówki). Serdecznie zapraszamy!

Cały przebieg prezentacji zostałby usprawniony, gdyby zgłoszenia napłynęły do piątku 1 października drogą elektroniczną (d.kadlubiec@volny.cz) z podaniem imienia, nazwiska, kategorii i szkoły (MK PZKO) zawodników. (r)

Dzień rolniczej edukacji

Zespół Szkół Rolniczych w Czeskim Cieszynie organizuje drugą już edycję Prezentacji Szkolnictwa Rolniczego w Mikroregionie Śląska Cieszyńskiego. Odbędzie się ona w czwartek 30 września, a rozpocznie się o godz. 9.00 na parkingu obok czeskokocobędzkiego dworca autobu-

sowego. Tam też będzie można zwiedzać wystawę maszyn rolniczych, a uczniowie szkół rolniczych będą rywalizować w jeździe zręcznościowej na traktorze. Natomiast w lokalach szkoły przy ul. Tyrśa i na jej podwórzu odbędzie się tradycyjny bio-jarmark, gdzie uczniowie szkoły będą

namawiać zwiedzających do wzięcia zdrowego stylu życia. Będzie też wystawa produktów rolnych z ogródków uczniów i sympatyków szkoły, zwierząt domowych oraz pokaz tresury psów. Zainteresowani zaś będą mogli odbyć przejażdżkę powozem lub na kucyku. (kor)

Szkolnictwo w roli głównej

System oświatowy w Polsce, Republice Czeskiej, na Litwie i Ukrainie będzie tematem konferencji nauczycieli, dyrektorów szkół, przedstawicieli kuratoriów oraz władz samorządowych, która w dniach od 27 września do 2 października odbędzie się w Chorzwowie i Koszęcinie. Jej organizatorami są Górnośląski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Urząd Miejski w Chorzo-

wie. Partnerem jest też zaolziański Towarzystwo Nauczycieli Polskich. Członek TNP, inspektor szkolny Kazimierz Worek wygłosi na spotkaniu wykład pt. „Pozycja polskiego szkolnictwa narodowościowego w ramach czeskiego systemu oświaty”.

Uczestnicy konferencji, którzy zjadą się na Górny Śląsk z wszystkich czterech wymienionych na początku krajów, wyjadą też na dwa dni do Re-

publiki Czeskiej. W pierwszym dniu zawitają do Ołomuńca, gdzie nie tylko zwiedzą zabytki, ale też będą gośćmi w kilku czeskich szkołach. Natomiast w drugim dniu odwiedzą PSP im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy, by na własne oczy się przekonać, jak wygląda nauka w szkole mniejszościowej. Wysłuchają też koncertu dwóch szkolnych chórów: „Wiolinki” i „Crescendo”. (kor)

Wzdłuż Olzy z Raciborza do Kocobędza

Zwolennicy turystyki rowerowej będą mogli w przyszłości przejechać się wzdłuż Olzy i Odry z polskiego Raciborza aż do Kocobędza lub odwrotnie. Trasa o długości 52 km poprowadzi z Raciborza m.in. przez Bogumin, Lutynię Dolną i Karwinę do Kocobędza. Przygotowania do realizacji rozpoczną się we wrześniu przyszłego roku, całość ma być gotowa trzy lata później.

– Trasa poprowadzi częściowo po istniejących drogach, długość nowo wybudowanych ścieżek będzie liczyła po naszej stronie 17 km, z tego ponad 13 km na terenie Karwiny. Tak, jak

chcielibyśmy, w okolicy Karwiny ścieżka będzie asfaltowa i tym samym odpowiednia również dla rolkarzy. Na trasie znajdą się oczywiście również miejsca odpoczynkowe i tablice informacyjne – powiedział prezydent Karwiny, Tomáš Hanzel.

Cały projekt będzie dofinansowany z Unii Europejskiej w wysokości ponad 4 mln euro (ok. 100 mln koron). Na terenie RC realizacja projektu pochłonie ok. 3 mln koron, przy czym 90 procent dofinansuje Unia, resztę pieniędzy zapewnią województwo i poszczególne gminy. (dc)

Przyjedzie Wanda Póltawska

„Do czego zobowiązuje bycie chrześcijaninem?” – na to pytanie postara się w piątek 1 października odpowiedzieć dr Wanda Póltawska, doktor nauk medycznych oraz specjalista w dziedzinie psychiatrii, a także członek Papieskiej Rady Rodziny, bliska przyjaciółka papieża Jana Pawła II i była więźniarka obo-

zu koncentracyjnego Ravensbrück. Spotkanie odbędzie się w salce parafialnej kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie o godz. 15.00. W godzinach przedpołudniowych Wanda Póltawska spotka się też z zaolziańską młodzieżą w Gimnazjum Polskim. (kor)

TIMO BOLL, NAJLEPSZY TENISISTA STOŁOWY STAREGO KONTYNETU:

Liczy się każda piłeczka

W Ostrawie nie było w ubiegłą niedzielę bardziej szczęśliwego człowieka, od Timo Bolla. Reprezentant Niemiec w tenisie stołowym sięgnął w ČEZ Arenie po czwarty tytuł indywidualnego mistrza Europy w tenisie stołowym. 29-letni Boll był już trzy razy mistrzem Europy w grze pojedynczej – w latach 2002, 2007 i 2008. W sumie ma 13 złotych medali. – To był piękny turniej, zacięty i atrakcyjny dla widzów – powiedział „Głosowi Ludu” najlepszy pingpongistą Starego Kontynentu.

W finale pokonałeś swojego rodaka Patricka Bauma gładko w pięciu setach. Czy zdarzył ci się w Ostrawie taki moment, że zwątpiłeś w swoje umiejętności?

Mistrzostwa wcale nie były łatwe, wręcz przeciwnie. W krótkim czasie zaliczyłem 22 spotkania i musiałem umiejętnie rozłożyć siły. Na pewno nie zwątpiłem w swoje zdolności, ale europejska czołówka jest bardzo wyrównana, a więc do każdego pojedynku podchodziłem w stu procentach skoncentrowany. Początek zawodów nie był jeszcze z mojej strony najlepszy, ale z meczu na mecz było w tej materii coraz lepiej. Najbardziej zadowolony jestem z półfinału i finału. Tam pokazałem swój najlepszy tenis stołowy.

Timo Boll

Fot. FRANTISEK ZALEWSKI

Czyli należysz do zawodników, którzy potrzebują czasu, by wycisnąć z siebie maksimum?

Dokładnie. Mistrzostwa odbywały się w dużej hali, potrzebowalem zatem jednego, dwóch meczów do tego, żeby idealnie zaaklimatyzować się w tej, jak słyszałem, głównie hokejowej świątyni.

Który mecz był dla ciebie najtrudniejszy?

Zazwyczaj są to mecze z moimi rodakami i podobnie było tu w Ostrawie. W tych walkach liczy się każda piłeczka. Znamy się na wylot, wiemy, jaką piłeczkę zagrać, którą stronę wybrać. Nie było więc łatwo. W dodatku Christian Süsse i Patrick Baum to moi koledzy klubowi z Borussia Düsseldorf.

Czy to też miało wpływ na zdobycie złotego medalu w drużynówce?

Na pewno tak, tworzymy bowiem zgrany kolektyw, a fakt, że jesteśmy z tego samego klubu, dodatkowo zwiększył nasze szanse. Kluczowa była też równa forma wszystkich chłopaków w reprezentacji.

Jakie są twoje najbliższe plany?

Teraz koncentruję się na grze w Lidze Mistrzów z moją Borussią Düsseldorf (wczoraj Boll wraz z kolegami z klubu zmierzył się z francuskim Angers – przyp. JB). Chcemy wygrać Champion's League, ale łatwo nie będzie, bo na tym etapie każdy przeciwnik prezentuje bardzo wysoki poziom.

Rozmawiał:
JANUSZ BITTMAR

Karwina w 1/8 finału

Piłkarze MFK Karwina w drugiej lidze grają jak na huśtawce, ale w pucharze „Ondrášovka Cup” są już w 1/8 finału. Podopieczni trenera Jiřego Balcárka w 3. rundzie wyeliminowali u siebie pierwszoligowego Liberec, nokautując rywala w rzutach karnych. W kolejnej fazie pucharowych rozgrywek Karwina trafi na pierwszoligowe Brno, czyli na starych znajomych, bowiem właśnie z Brnem nadolziański drugoligowiec wygrał w ubiegłym roku w 3. rundzie.

KARWINA – LIBEREC 0:0

Karne: 5:3. Karwina: Pulen – Jursa, Mihálik, Homola, Hoffmann – Pavlík – Gonda, Ficek (57. Mišinský, 89. Slončík), Motýčka, Milosawljew (85. Knötig) – Opic.

Trener Jiří Balcárek od początku postawił w ataku na Martina Opicę, który w tym sezonie nie grywa regularnie w pierwszym składzie. Doświadczony piłkarz odwdziaczył się trenerowi bardzo dobrą postawą na boisku. Nastroje poprawili sobie gospodarze w rzutach karnych. Decydującą „11” strzelił Tomáš Jursa. Po stronie Liberca decydującego karnego zepsuł Chorwat Kerič. (jb)

Dolanie podejmowali Goroli

Sportowcy-weterani, czyli członkowie Klubu 99, który działa przy PTTS „Beskid Śląski”, rozegrali w poniedziałek coroczny mecz piłkarski Dolanie – Gorole, zaliczając przy okazji kolejne spotkanie koleżeńskie w plenerze. Po rocznej przerwie wrócili do Olbrachcic na boisko ze sztuczną nawierzchnią.

Mecz 6-osobowych drużyn, który sędziował Tadeusz Bizoń, odbył się na małym boisku i zakończył remisem 1:1 (0:0). Wynik ten jest dużą niespodzianką, jako że dotychczas z reguły zwyciężali Gorole, posiadający w swoim składzie lepiej wyszkolone i bardziej doświadczone piłkarskie indywidualności. A zanosilo się na jeszcze większą sensację, gdyż na 5 minut przed końcem prowadzili gospodarze z zaolziańskich „dołów” po celnym, choć przypadkowym, strzale Eugeniusza Krupy. Gwoli ścisłości trzeba jednak podkreślić, że mecz toczył się pod dyktando Goroli, wśród których wyróżniał się główny rozgrywający i mózg zespołu Józef Kędzior. Rzecz w tym, że partnerzy w ataku nie potrafili wykorzy-

Gorole (w białych koszulkach z napisem na piersiach „80 Łabaj Rudolf”) i Dolanie przed poniedziałkowym meczem na boisku Banika w Olbrachcicach. W środku stoi sędzia spotkania Tadeusz Bizoń.

stać jego celnych podań. Mnóstwo sytuacji bramkowych zmarnował sam zawsze „wielki” i ciągle szybki Henryk Sajdok.

Zresztą nie ułatwiali im życia ostrzy jak brzytwa i sprawni „dolań-

Dostępu do bramki Dolan „gorolowi” Czesławowi Sajdokowi broni Tadeusz Zaleski.

scy” obrońcy – Franciszek Grabowski, Edward Zaleski i Władysław Siuda. Z celnymi strzałami zaś znakomicie sobie radził bramkarz Tadeusz Zaleski, okrzyknięty przez kolegów gwiazdą drużyny. Pokonany został tylko raz, kiedy po rzucie różnym w zamieszaniu podbramkowym piłkę do siatki skierował Czesław Sajdok.

Dolanie tylko sporadycznie wychodzili z głębokiej defensywy. I to zaledwie dwójką graczy. Brylowali w tym głównie Jerzy Czap i Eugeniusz Krupa. Ten pierwszy parę razy za-

groził bramce Karola Czudka, ale za każdym razem zabrakło mu rozwagi i opanowania.

Imprezę, której współorganizatorem był Banik Olbrachcice, sponsorował czeskokocieszyński oddział polskiej firmy MAT Bohemian cz. Jego dyrektor handlowy Marek Kloza powitał serdecznie wszystkich uczestników sportoworozrywkowego pikniku a po meczu podjął gulaszem. Piknik na terenie olbrachcickiego boiska trwał do późnego popołudnia. (s)

Zdjęcia: KAZIMIERZ SANTARIUS

A po meczu – jak tradycja nakazuje – piłkarscy weterani z Klubu 99 zasiedli do wspólnej biesiady. Rozpoczęli ją pieśnią: „Góral na wynik spojiera i tzy rękawem ociera, boisko porzucić trzeba, zjeść gulasz i kawalek chleba. A góral jak dziecko płacze, zaś dolan radośnie skacze. Czasami bowiem tak bywa, że słabszy rywal wygrywa. Górale rewanz szykują, w Beskidach pilnie trenują. Dolanie zaś narzekają, pełne płuca prochu mają”.

JUŻ ZA TYDZIEŃ

»ZŁOTY RAJD«

Zbliża się kolejny „Złoty Rajd”, organizowany przez Klub Kultury w Trzyniecu. Impreza odbędzie się w sobotę 2 października br. W „Rajdzie” mogą brać udział tak piesi, jak i rowerzyści. Każdą polską szkołę reprezentować może uczeń, nauczyciel, krewny ucznia bądź sympatyk szkoły. Rajdowcy będą mieli do wyboru jedną z trzech tras, prowadzących do ośrodka wypoczynkowego „Pasieczki” w Koszarzyskach. Do punktacji ogólnej wliczane będą również wyniki dodatkowych konkursów – kulinarnego, artystycznego, współzawodnictwa w przeciąganiu liny i sztafety kolarskiej. (dc)

OFERTA

■ **PIŁKA NOŻNA – II LIGA:** Trzyniec – Čáslav (dziś, 10.15), Karwina – Znojmo (jutro, 16.00). **DYWIZJA:** Orłowa – Krawarze (dziś, 16.00), Ostrawa B – Hawierzów (jutro, 10.15), Szumperk – L. Piotrowice (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Hradec n. Morawicą – Cz. Cieszyn (dziś, 16.30), Bogumin – Opawa 2004, Rymarzew – Dzieńmorowice (jutro, 16.30). **I A KLASA:** Karwina B – Olbrachcice, Śmiłowice – Stonawa, Stara Biela – Sucha Górna (dziś, 16.30), Bystrzyca – Szenow (jutro, 16.30). **I B KLASA:** Lutynia D. – Gródek, Gnojnik – Oldrzychowice, Cierlicko – Mosty, Dobra – Wędrynia (dziś, 16.30), Jabłonków – Frydek-Mistek B, Nydek – Niebory (jutro, 16.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Toszowice – Ostrawica (dziś, 16.30), Nawise – Piosek (jutro, 16.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** Sn Orłowa – G. Błędowice, Petřvald – Bogumin B, Sj Rychwałd – Sj Pietwałd, F. Orłowa – Wierzniovice (dziś, 16.30), I. Piotrowice – Dąbrowa, ČSAD Hawierzów – Żuków G. (jutro, 16.30). **■ HOKEJ – EKSTRALIGA:** Trzyniec – Sparta Praga (jutro, 17.00). **II LIGA:** Hawierzów – T. Brno, Orłowa – N. Jiczyn (dziś, 17.00). **■ PIŁKA RĘCZNA – EKSTRALIGA:** Zubří – Karwina (jutro, 10.30). (jb)